

Két ingyenfüzet: A kartellek fejlődése. A magyar-német gazdaiskusági csereakció

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.

Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földmivelségi miniszter által időnként kiadott „Rádió gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:

Egész évre 8 P. Félévre 4 P.

Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam 53. szám.

Vasárnap december 30.

A farkas és a bárány meséje.

Irla: Schandl Károly dr., az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatója.

A farkas és a bárány meséje jutott eszembe, mikor Sándor Pál éles és igazságtalan támadását hallottam Mayer János földmivelségi miniszter ellen. Mayer Jánosról igazán nem lehet mondani, hogy kötekedő ember, Sándor Pálra viszont a legjobb akarat mellett sem lehet ráfogni, hogy galambszivü angyal. A földmivelségi miniszter nem bántotta a kereskedőket, még kevésbé a kereskedelmet. Sándor Pál mégis durván rohant a miniszternek s til-

takozott a kereskedők bántalmazása ellen. Ha nem lenne ez a tünet krónikus, nem foglalkoznánk vele. Mivel azonban egy idő óta egyes merkantilista urak mindenbe erőszakosan magyarázzák bele a kereskedelem sérelmét, végre is tisztázni kell a helyzetet.

Kereskedelemre szüksége van az egész országnak és a mezőgazdaságnak is. Egyes kereskedőket azonban nem szabad összetéveszteni a kereskedelemmel. A mezőgazdaságban, ha hibákat látunk,

A Népszövetség Tanácsának ülése Luganóban.

Balról-jobbra (a szemlélővel párhuzamos asztal mellett): Stresemann német külügyminiszter, Scialoja olasz megbizott, Briand francia külügyminiszter, Drummond, a Népszövetség főtitkára és Chamberlain angol külügyminiszter.

azokat szóvátesszük, hogy a gazdák helyrehozzák azokat. Még egyetlen gazdának sem jutott eszébe, hogy ilyen tárgyilagossá birálat miatt tiltakozásban törjön ki s a mezőgazdaság sérelméről panaszkodjék. A kereskedelemben is vannak bajok, s ha ezeket szóvátesszük, nem ártani, hanem használni akarunk magának a kereskedelemnek is. Egyes vezérek tulajdonképpen, mely mögött kétségtelenül politikai célzatosság van, semmi esetre sem lehet akadály annak, hogy a gabonakereskedelem bárány módjára fejet hajtson visszaélések előtt, amelyek a kereskedelemben igenis fellelhetők. A merkantilista vezérek — szándékosan nem beszélek kereskedő vezérekéről — sokkal jobban tennék, ha megtagadnák a közösséget azokkal, akik ezen visszaéléseket épp a magyar kereskedelem jó hírnevének rovására elkövetik.

Tisztázzuk a helyzetet! Ma a pesti sajtó nagy része merkantilista megvilágításban hozza a tényeket. A szövetkezeti központok értékesítő központja, a „Futura“, nem, hogy gáncot, hanem nagy elismerést érdemel, amiért az idén oly szép eredményt ért el a gabonakivitel terén. A szövetkezetek értékesítő központja Lengyelországba, Svájcba, Olaszországba és Egyiptomba közel kétezer vagon magyar búzát vitt ki akkor, amikor a magánkereskedelem alig tudott jelentékeny mennyiséget kivinni. Más országban tapsolt volna mindenki, mikor az ország feleslegének kivitele válságban van és akad egy vállalat, mely sikerrel tör át az országot körülzáró vasgyűrűt. Nálunk megfordítva történt. Héten át a merkantilista sajtó és politikusok támadták a szövetkezeti intézményt, amiért annyi magyar gabonát vitt ki külföldre. Azt mondták, hogy állami kedvezmény a „Futura“ sikerének az oka. Teljesen hamis beállítás. A svájci gabonamonopólium, amely a svájci kivitelre rendelt, s a lengyel fogyasztási szövetkezeti központ, mely Lengyelország részére rendelt az ötszáz vagon búzát, természetesen fordult a szövetkezeti intézményhez, mert abban bízott meg. Megtörtént azonban az, hogy mikor a lengyel szövetkezeti vásárlók Budapestre jöttek, a pesti újságok szövetkezetellenes cikkeit németre fordították s adták át a lengyeleknek nyilván konkurrens magánkereskedők emberei, hogy a lengyeleket elriasszák a szö-

vetkezetekkel való összeköttetéstől. A lengyelek ilyen közbelépés dacára — mely a tisztességtelen verseny lényegét. kimeríti — mégis a szövetkezeti értékesítő központtal kötöttek üzletet, de ez csak a magyar szövetkezetek dicsősége, mert oly erős a jónevük külföldön, hogy cselszövéssek sem tudják azt gyengíteni.

Most nem beszélünk arról, hogy a tavasszal 18—19 pengőért vásárolták egyes kereskedők a kiskisgazdától előre az új termésű búzát, csak azt kérdezzük, miért nem volt felháborodás a merkantilista oldalon akkor, amikor pont a magyar héten a főváros által nyújtott hitellel budapesti magánkereskedők rákveszélyes lengyel burgonyát hoztak be a magyar piacra? Hétről-hétre halljuk, hogy a gabonakereskedők s malmok mennek csődbe, amelyek kiskisgazdától vagonszámra fogadtak el gabonát beraktározásos elszámolásra. Ezeknél a kereskedőknél a kiskisgazdák beraktározott gabonája elvész. Ezer vagonnál többre rug az a veszteség, amely így érte el egy éven belül a magyar gazdákat. Vajjon használ-e a kereskedelemnek, ha ezeket a dolgokat elhallgatjuk? Nem volna-e helyesebb, ha a kereskedelem hivatalos képviselői velünk együtt követelnék, hogy minden cég, amely terményt fogad el beraktározásra, — épp úgy, mint a takarékbetétet elfogadó intézetek — állami ellenőrzés alatt álljon?

Mi úgy tudjuk, hogy a szövetkezeti értékesítő szervek a szolid magyar kereskedőkkel mindig szívesen dolgoztak együtt. Nem is akarjuk a szövetkezeti értékesítéssel gyengíteni a jóra való kereskedelmet. De ahol bajokat látunk, ott fenntartjuk a gazdák részére azt a jogot, hogy *terményeik értékesítéséről maguk gondoskodjanak*. A szövetkezeti értékesítő akció nem részesül államsegélyben, hanem csupán állami hitelt élvez kötött időre, mely után hozzávetőleg a jegybank rátának megfelelő kamatot fizet. A magánkereskedelem a Jegybank és Pénzügyminisztérium utján nem sokkal drágábban részesül hitelben. Nem helytálló tehát azok a panaszok sem, hogy a szövetkezeti mozgalom tultengő állami támogatásban részesül. Ha azonban a magyar mezőgazdaság bajban van és feleslegét a magánkereskedelem nem tudja teljes mértékben értékesíteni s a magyar gazdák maguk akarnak gondoskodni terményeik értékesítéséről, *ebben az államnak támogatni kell a mezőgazdaságot*.

A magyar búzával áll, vagy bukik az ország! Nem lehet közömbös az országra, hogy a mezőgazdaságra rászakad-e a válság, vagy sem, s amennyire istápolni akarjuk továbbra is a jóra való magyar magánkereskedelmet, *épp úgy megköveteljük a magyar földmivelő polgárságnak a jogát, hogy egyes közvetítők visszaélésével szemben védekezhessenek*. A magyar parlament nagy többségét agrár-programmal küldte be a választópolgárság, s a lehangosabb támadások sem riaszthatják vissza attól ezt az agrár parlamentet, hogy a mezőgazdaság jövőjéről gondoskodjék.

A falu polgársága annál lelkesebben áll a földmivelésügyi miniszter és parlamenti képviselői mögött, minél bátrabban mondják ki az igazságot jövője érdekében. A bárányok nem bántják a farkasokat, de az is bizonyos, hogy a falu szeme kinyit már, s a farkasok sem fálják fel a bárányokat.

Lapunk állandó mellékletét képező
„Rádiós gazdasági előadások“

1928. évben megjelenő számaihoz a Földmivelésügyi minisztérium megbízatása alapján csinos kivitelű, egész vászonkötésű

BEKÖTÉSI TÁBLÁK

készülnek. Ezek a bekötési táblák helyben átvéve 80 fillérért, postán, keresztköttéssel küldve, darabonként 1 pengőért már kaphatók a

„Patria“ Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T.
 könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Hitelszövetkezeti értekezlet Berettyóújfalun.

Három hónap óta járja az Országos Központi Hitelszövetkezet vezérkara az országot, hogy a magyar földmives népet hitelszövetkezeti szervezkedésre, a szövetkezeti eszme követésére és a hitelszövetkezetek anyagi alapzatainak megerősítésére buzdítsa. Az országjáró szövetkezeti apostolkodásnak egyik leg-szebb állomása volt a Csonka-Bihar vármegye székhelyén, Berettyóújfalun tartott vármegyei szövetkezeti értekezlet.

Az értekezletet december hó 17-én tartották meg a vármegyei ház nagytermében díszes külsőségek közt s arra felvonult a vármegye szövetkezeti és gazdatársadalmának színe-java. Ott volt Balogh Elemér gazdasági főtanácsos, aki az elnöke volt az ülésnek, Feilitzsch Berthold báró főispán, Fráter László alispán, Beöthy László és Vay László báró felsőházi tagok, Szilágyi Lajos, Erdőy-Harrach Béla, Fráter Jenő és Dukai-Takách Géza országgyűlési képviselők, Rácz Lajos, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Ulrich Jenő a Tiszántuli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet igazgatója és sokan mások. Az Országos Központi Hitelszövetkezet részéről résztvettek az értekezleten Schandl Károly dr. ny. államtitkár, országgyűlési képviselő, az OKH alelnök-vezérigazgatója, Mikó Gábor ügyvezető igazgató, Borsody Sándor igazgató, Wanke Gusztáv, Enyedy Gyula és Blasek Jenő osztályfőnökök, Kunst Henrik titkár és ifju Kovács János ellenőr.

Balogh Elemér elnök bevezető szavaiban rámutatott a mezőgazdasági hitelviszonyok mostohaságára. A gazdáknak el kellett vesztegetni a termést, akik pedig anyagi erővel kivárhatnák volna a jobb értékesítési időpontot, azok kénytelenek voltak oly magas kölcsön-kamatot fizetni, amelyik anyagi létükben veszélyezteti őket.

Az elnök szavai után általános figyelem közepette Schandl Károly dr. állott fel szólásra és tartotta meg nagyhatású beszédét. Vázolta a gabona világpiacon helyzetét és rámutatott arra az aggasztó tünetre, hogy a római mezőgazdasági intézet legutolsó statisztikai adatai szerint a világ gabonafeleslege 90 millió métermázsa a tavalyi 60 millióval szemben. Tudjuk, hogy a világon az első ország vagyunk, amely területének legnagyobb részét gabonával veti be, ha a gabona-világháborút elveszti Európa, úgy az elsősorban Magyarországot érinti legérzékenyebben.

— Mindezek ellenére is meggyőződésem — folytatta Schandl Károly dr. — hogy az ország győzedelmesen fog kikerülni ebből a hareból. A legutóbbi hetek kiviteli eseményeit tekintve, örömmel állapíthatjuk meg, hogy az export, habár nehezen, de mégis csak megindult és Svájc, Egyiptom, Törökország és legutóbb Lengyelország vett tőlünk többszáz vagon búzát. Olyan fontos létérdeke az országnak, hogy exportálhasson, hogy emellett el kell törpülnie annak a kérdésnek, hogy ki az, aki exportál. Természetes, hogy amikor az előbb említett államok szövetkezeti központjai megkeresték a magyar szövetkezeti központot a buzaexport lebonyolítása érdekében, akkor a magyar szövetkezeti központ a dolog természeténél fogva, a hitelszövetkezeteknek gabonaértékesítő szervét ajánlotta.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

STERNBERG

KIR. UDV. HANGSZERGYÁR 60.
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT

HEGEDŰK: Beszélőgépek:

Iskola .. P 8.—
Zenekari P 16.—
Hangverseny 24.—
Erőshangu nagy lemezt játszó P 15.—
Koffergép .. P 40.—
Remekhang 60.-, 80.—

HARMONIKÁK:

Kitűnő hangu. .. P 4.—
Rezgő hangu.. .. P 6.—
Négyváltós.. .. P 20.—
Kéthangsoros.. .. P 6.—
Kétváltós .. .. P 12.—

— Végső megoldása a magyar agrárproblémának az, hogy a gazdát nyugodt, biztos és olcsó hitelhez kell segíteni. Hogy ezt a végső célt elérhessük, szükséges, hogy a gazdatársadalom minden tagja, ha kis mértékben és részletekben is, de hozzájáruljon a hitelszövetkezetek anyagi alapjainak megerősítéséhez.

Schandl Károly szavait nagy lelkesedéssel és tapssal fogadta a nagyszámú hallgatóság, majd Feilitzsch Berthold báró főispán biztosította az értekezletet támogatásáról. Fráter László, a vármegye alispánja a vármegye közönségét hívta fel a mozgalomhoz való csatlakozásra. Vay László báró felsőházi tag rámutatott a szövetkezeti mozgalom jelentőségére és alkalmasnak tartja a szövetkezeti megmozdulást, hogy az frontot alkosson a vidéki bankok kartelljével szemben. Szilágyi Lajos erkölcsi kötelességnek tartja a szövetkezeti támogatást pártkülönbség nélkül. Szabó Antal vármegyei törvényhatósági bizottsági tag szavai után Váry Ferenc főjegyző határozati javaslatot terjesztett az értekezlet elé, amelyben felhívja a vármegye területén lakó kis-, közép- és nagybirtokosokat, hogy saját érdekükben szövetkezeti üzletrészjegyek jegyzése és betétek elhelyezése által támogassák a mozgalmat.

Országos mezőgazdasági kiállítás és vásár Budapesten.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által immár négy évtizeden át minden év tavaszán rendezni szokott tenyészállatvásárok 1929-ben fontos fordulóponthoz jutnak, mert a rendezőbizottság határozata értelmében „Országos mezőgazdasági kiállítás és vásár” elnevezést fogják kapni. A rendezőség e címen kezdte meg a XXXVIII. budapesti tenyészállat-, termény- és gépkiállítás előkészítésének és szervezésének munkáját, ami a kiállítás sokoldalúságára való tekintettel már hónapok óta folyamatban van.

A kiállítást közvetlenül húsvét előtt, március hó 21—25. napjain fogják megtartani a budapesti tenyészállatvásártelepen. A kiállítás gerince a jövőben is természetesen a tenyészállatcsoport marad, amely értékesen fog kiegészülni annak következtében, hogy a földmívelésügyi minisztérium az állami telepen lóistállót épített és így ezentúl tenyészlovak kiállítása és bemutatása is lehetővé válik. Az istálló tetején nagyszabású vasbeton-tribün, előtte pedig felvezető- és hajtópálya létesül, amelyen a rendezőség a díjazott lovak és szarvasmarhák elővezetését és különböző lovasosztatok gyakorlatainak bemutatását vette tervbe.

A tejtermékek, a különféle termények és nemesített vetőmagvak mult évben is már szerepelt kiállításain kívül a rendezőség önálló kiállítási csoportok rendezését tervezi a háziipar, élelmiszeripar, a méhészet, borsgazdaság, erdőszet stb. köréből, valamint tovább kiépíteni igyekszik a mezőgazdasági gép- és eszközkiállítást, valamint a mult évben először szerepelt személy- és teherautókiállítást. Ezenkívül az állami mezőgazdasági kísérletügyi és szakoktatási intézetek tanulságos kiállítások keretében fogják bemutatni értékes gyűjtemények-

Vargaz Gergely halomi telkesgazda, a „Vasárnap“ előfizetőjének portája.

nek szemléltetően oktató anyagát. Az eddigi előkészületek és jelentkezések remélni engedik, hogy az 1929. évi mezőgazdasági kiállítás minden tekintetben felül fogja mulni még az ezévi igen jól sikerült kiállítás kereteit és eredményeit is és a magyar mezőgazdasági kultúra megismertetésének és népszerűsítésének terén hasznos szolgálatokat fog végezni úgy a bel-, mint a külföldön.

A rendezőbizottság (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) a minden kérdéstről tájékoztatást nyújtó kiállítási szabályzatot és a bejelentési lapokat készséggel megküldi az érdeklődőknek és minden ügyben szívesen ad utbaigazítást. Minthogy a tapasztalatok szerint a rendelkezésre álló helyiségek és istállók a bejelentett anyag elhelyezésére mindig szűkeknek bizonyulnak, ajánlatos a január 15-ében megállapított határidőn belül be- küldeni a bejelentéseket.

A kiállítás látogatói részére ez évben is ötven százalékos utazási kedvezményt biztosított a kereskedelmi minisztérium. A rendezőség megtette a lépéseket, hogy a külföldi vasutakon szintén kedvezményes utazási lehetőség álljon rendelkezésre, valamint, hogy a vizum megszerzése is minden irányban megkönnyíttessék.

Az államsorsjáték huzásának eredménye.

Az 51-ik jótékonycélu m. kir. állami sorsjáték december hó 15-én délután 3 órakor megtartott huzásán a következő számú sorsjegyeket sorsolták ki:

30.000 pengős főnyereményt nyerte: 77.468.
 15.000 pengős nyereményt nyerte: 146.482.
 10.000 pengős nyereményt nyerte: 146.072.
 5000 pengős nyereményt nyerte: 10.690.
 2500 pengős nyereményt nyerte: 105.596.
 2000 pengős nyereményt nyerte: 5321.
 1000 pengős nyereményt nyertek: 40.394 44.262 198.599.
 500 pengős nyereményt nyertek: 30.155 176.981 179.744 185.237 187.022.
 250 pengős nyereményt nyertek: 1268 2070 14.298 23.595 55.718 77.135 77.735 86.088 99.112 108.959.
 200 pengős nyereményt nyertek: 15.407 23.128 76.642 78.978 82.233 86.096 94.549 94.767 103.262 115.135 116.677 119.794 120.983 170.676 188.883 198.903.
 150 pengős nyereményt nyertek: 6077 7242 25.342 54.185 54.885 56.019 61.592 63.568 63.612 83.003 93.139 97.549 101.186 115.689 124.207 132.738 169.520 174.018 191.759 196.845.
 100 pengős nyereményt nyertek: 9407 10.349 12.063 19.280 24.727 24.923 30.314 33.329 57.304 67.563 68.934 74.810 82.884 84.345 88.573 91.490 102.639 103.314 119.676 121.353 127.117 127.959 134.657 147.908 158.100 173.608 180.267 182.814 190.743.
 50 pengőt nyertek: 312 3339 5358 10.364 25.986 27.903 29.330 30.681 32.715 39.415 45.475 47.597 48.288 61.201 62.676 64.500 65.734 65.760 78.280 78.575 82.175 86.747 97.199 98.671 104.952 105.691 107.922 113.755 115.769 119.399 120.124 124.754 125.188 127.050 128.680 135.022 135.189 138.037 140.745 141.054 142.676 145.821 148.061 148.175 148.200 148.978 153.130 153.573 156.315

157.367 157.790 160.995 163.253 164.574 168.874 169.101 172.554 174.123 174.769 182.559 182.634 184.717 186.165 186.371 191.105 194.000 195.195 195.587 197.525 89.564.

20 pengőt nyertek a következő számok: 587 2044 2449 4049 6518 10.272 11.541 15.026 20.300 21.344 21.857 22.151 24.814 26.855 29.448 30.946 31.357 32.227 34.868 35.125 42.441 45.709 47.426 50.596 52.556 56.838 56.866 57.293 57.398 57.546 58.565 59.241 68.687 69.850 71.597 73.513 77.637 78.764 79.339 81.247 82.692 83.297 86.825 89.122 89.913 90.990 92.271 93.197 93.303 97.064 97.119 97.358 97.501 98.754 100.178 102.382 103.703 106.910 108.974 109.794 110.216 111.623 112.836 113.257 115.460 115.926 117.337 118.846 119.749 119.823 121.548 121.970 122.441 122.752 123.028 123.847 125.786 127.077 127.434 127.886 128.916 129.993 130.220 131.217 131.283 132.006 132.695 134.025 134.695 138.094 139.228 141.412 144.524 144.843 146.612 146.963 147.032 149.105 149.268 149.959 151.100 151.128 151.343 152.567 152.971 154.670 155.703 155.804 155.878 158.619 158.717 159.258 161.503 162.392 167.179 168.384 168.620 169.714 169.878 170.955 171.148 171.948 172.175 174.483 175.047 177.374 178.782 185.780 186.175 188.964 190.944 191.806 192.414 193.021 195.247 195.493 196.351 198.736 199.460 199.492.

Tíz pengős nyereménnyel 1200 számot sorsoltak ki. Végül 4-4 pengőt nyert mindazon sorsjegy, melynek három utolsó számjegye az alant felsorolt számok valamelyikével egyezik: 006 017 032 037 038 042 045 046 047 049 059 073 092 110 114 118 133 148 162 177 178 180 190 191 198 202 204 222 236 252 282 317 321 323 348 382 397 410 435 438 479 493 515 522 553 568 586 620 629 669 714 745 752 753 766 770 791 803 807 819 833 842 846 870 902 907 913 917 933 937 939 964 967 981 990.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház december hó 18-án, kedden tartott ülésén részletesen tárgyalta a házszabálymódosítást, majd a szerdai ülésen részleteiben is megszavazták az új házszabályokat. Ugyanezen az ülésen felolvasták a kormányzói kéziratot, mely a Ház első ülészakát berekeszti és a második ülészakát másnapra összehívottnak nyilvánítja.

A képviselőház december hó 20-iki, csütörtöki ülésén, mely a második ülészak első ülése volt, újjáalakították a tisztikart. Alelnök lett ismét: Puky Endre és Czettler Jenő, jegyzökké választották: Szabó Zoltánt, Fritz Arturt, Griger Miklóst, Esztergályos Jánost, Urbánics Kálmánt, Gubicza András, Héjji Imrét, Petrovics Györgyöt és Perlaky Györgyöt.

A képviselőház három heti szünetet tart. Január hó 15-én kezdődnek meg újból az ülésezések.

A felsőház ülése.

A felsőház december hó 18-iki, keddi ülésén, elfogadták a zárszámadásokat, majd az Olaszországgal kötött kereskedelmi és hajózási szerződésről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Bud János közgazdasági miniszter a vita során kijelentette, hogy a termelési költségek csökkentésére kell törekednünk, mert ezáltal javíthatunk kereskedelmi mérlegünkön. A mezőgazdaság nehéz helyzetéről szólva, megállapította, hogy a mezőgazdasági termények elhelyezése nagy nehézségeket okoz, a gazdaközönség segítségre vár, de a kormány tudja kötelességét és teljesíteni is fogja azt. A tarifaleszállítás szüksége már régóta mutatkozott, nem akarták azonban azt, hogy a MÁV emiatt deficitbe kerüljön. Olyan tarifatervezetet kell kidolgozni tehát, mely megszünteti azt a visszás helyzetet, hogy külföldi áruk olcsóbban mehessenek át az országon, mint a magyar áruk.

Ugyanezen az ülésen megkezdték és befejezték a sütőipari munka szabályozásáról szóló törvényjavaslat vitáját.

A december hó 19-iki, szerdai ülésén, a vízi beruházásokról szóló törvényjavaslat került sorra. Az elhangzott felszólalásokra válaszolva Mayer János földművelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy az ország megcsönkítése de-

rékban törte ketté azt a hatalmas vízi beruházási programot, melyet a háboru előtt dolgoztak ki. A trianoni határok következtében az ország egész vízrendszere megváltozott, új tervekkel kellett tehát felfektetni a szabályozások végrehajtására. Amint az ország pénzügyi helyzete megengedi, nagyobb összegeket fordít erre a célra és új törvényjavaslatot fog annak idején beterjeszteni olyan folyók szabályozásáról, melyek ebben a törvényjavaslatban nem szerepelnek.

A felsőház a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

A december hó 20-iki, csütörtöki ülésén ujjaalakították a felsőház tisztikarát. Háznagy lett: *Rakovszky Endre*, jegyzők: *Bethlen Pál* gróf, *Bezeredy István*, *Borbély György*, *Dány Balázs*, *Joanovics Pál*, *Khuen-Héderváry Károly*, *Kühne Lóránd* és *Latinovics Endre* felsőházi tagok.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Bolivia és Paraguay háboruja véget ért.

Bolivia és Paraguay harca, amely már-már egész Délamerikára kiterjedő összetűzéssel fenyegetett, váratlanul és meglepetésszerűen véget ért, amennyiben a két állam kormányai bejelentették, hogy *hajlandók döntőbíráskodás elé terjeszteni a köztük felmerült vitás ügyet*. A szén- és petróleumterületek ügyét tehát nem fegyverrel, hanem a zöld asztalnál intézik el az összekapott felek és ebben az elhatározásban nagy része volt az Egyesült Államoknak, ahol kijelentették, hogy semmiféle pénzügyi támogatásra a háboruszkodó Bolivia ne számíton. A Népszövetség tervezett rendkívüli tanácsulése e fordulat folytán elmarad, de a Népszövetség mégis figyelmeztetni fogja mindkét államot azokra a köteleességekre, amelyek a népszövetségi tagságukból kifolyólag a béke megőrzése tekintetében rájuk is hárulnak.

A magyar-román tárgyalások.

A magyar-oláh optánsügy tárgyalását az elmúlt héten kezdték el tárgyalni a két állam kiküldöttei Abbáziában. *Szterényi József* báró beszéddel üdvözölte a kiküldötteket, amelyben hangsúlyozta a kérdés nemzetközi jelentőségét és azt, hogy annak megoldásával nemcsak a két ország egymáshoz való viszonya javulna, hanem szolgálatot jelentene a Népszövetségnek is. *Langa-Rascanu* a román küldöttség vezetője, válaszában megköszönve

Az Országos Tejpropaganda Bizottság nagygyűlése.

Az asztalfőn Lickl Károly h. államtitkár foglal helyet.

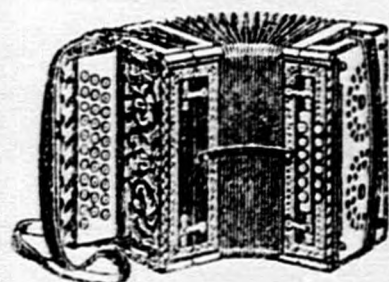
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedűk . . . már P 7.90-től
Harmonikák . . . már P 7.80-tól
Citerák . . . már P 11.80-tól
Klarinétok . . . már P 14.95-től
Mandolinok . . . már P 15.20-tól
Gramofonok . . . már P 29.50-től

60 oldalas új diszfőárjegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

a barátságos fogadtatást, kijelentette, hogy az oláh küldöttségnek ugyancsak az a legélénkebb óhaja, hogy a tárgyalásokat sikeresen befejezze. Az érdemleges tanácskozásokat a karácsonyi ünnepekre való tekintettel megszakították és január 10-én San Remóban folytatják.

Miklas elnök köszönő távirata a kormányzóhoz.

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, táviratilag üdvözölte *Miklas* osztrák követségi elnököt abból az alkalomból, hogy elnökké választották. Erre a táviratra a következő válasz érkezett a kormányzóhoz:

„A legszívélyesebben köszönöm azokat a barátságos jókívánságokat, melyeket Főméltóságod szövetségi elnökké való választásom alkalmából kifejezésre juttatni szives volt és kérem Főméltóságodat, fogadja részemről legbensőbb jókívánságaimat saját személye részére, valamint Magyarország felvirágzására és boldogulására.

Miklas.“

Orosz-román határharcok.

Oroszország és Oláhország határán ugyszólván állandó a háboruszkodás az oroszok és oláhok között. Vagy a szovjet katonái, vagy pedig a csempészek háborgatják az oláh határőröket, akik örökös félelem között élik napjaikat. *Kisenevi* jelentés szerint a napokban ismét heves csatározás zajlott le Besszarábia és Oroszország határán. *Voronka* közelében az éjjeli órákban egy csempészbanda átkelt a Dnyeszteren s egy erdőszélen árut rakott ki a csónakból. Az oláh határőr feléjük lött, mire a csempészek valóságos golyózáport zuditottak a grancsárok őrházára. Az őrség telefonon akart segítséget kérni, de kiderült, hogy a csempészek előzetesen elvágták a vezetékét. Két órai tüzharc után figyelmes lett a voronkai sietett. A csempészek erre visszavonultak az erdőbe.

Javul az angol király állapota.

György, angol király állapotáról kiadott újabb jelentések általában biztatók. Most már remélhető, hogy a király szervezete legyőzi a kórt. Karácsonykor az egész királyi család összegyűlt a király betegágyánál.

A borzalmak földje.

Simpson kínai misszionárius borzalmas adatokat közöl a Kanszu kínai tartományban pusztító éhínségről és arról a vad harcról, amely a kínai és a mohamedán lakosság között folyik az élelemért. A mohamedán lakosság az éhínség szörnyű hónapjaiban legalább kétszáz ezer kínait mészárolt le, ez azonban csak a legszerűesebb becslés és nem lehetetlen, hogy a meggyilkolt kínaiak száma a félmilliót is meghaladja. Az éhínségtől sanyargatott vidéken a pestis is ezrével szedi áldozatait. A kínaiak a mohamedánoktól való féltelmükben bezárkóznak városaikba és ott pusztulnak el az éhínségtől.

Vargacz Gergely halomi telkesgazda, a „Vasárnap“ előfizetőjének portája.

nek szemléltetően oktató anyagát. Az eddigi előkészületek és jelentkezések remélni engedik, hogy az 1929. évi mezőgazdasági kiállítás minden tekintetben felül fogja mulni még az ezévi igen jól sikerült kiállítás kereteit és eredményeit is és a magyar mezőgazdasági kultúra megismertetésének és népszerűsítésének terén hasznos szolgálatokat fog végezni úgy a bel-, mint a külföldön.

A rendezőbizottság (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) a minden kérdéstről tájékoztatást nyújtó kiállítási szabályzatot és a bejelentési lapokat készséggel megküldi az érdeklődőknek és minden ügyben szívesen ad utbaigazítást. Minthogy a tapasztalatok szerint a rendelkezésre álló helyiségek és istállók a bejelentett anyag elhelyezésére mindig szűkeknek bizonyulnak, ajánlatos a január 15-ében megállapított határidőn belül be- küldeni a bejelentéseket.

A kiállítás látogatói részére ez évben is ötven százalékos utazási kedvezményt biztosított a kereskedelmi minisztérium. A rendezőség megtette a lépéseket, hogy a külföldi vasutakon szintén kedvezményes utazási lehetőség álljon rendelkezésre, valamint, hogy a vizum megszerzése is minden irányban megkönnyíttessék.

Az államsorsjáték huzásának eredménye.

Az 51-ik jótékonycélu m. kir. állami sorsjáték december hó 15-én délután 3 órakor megtartott huzásán a következő számú sorsjegyeket sorsolták ki:

- 30.000 pengős főnyereményt nyerte: 77.468.
- 15.000 pengős nyereményt nyerte: 146.482.
- 10.000 pengős nyereményt nyerte: 146.072.
- 5000 pengős nyereményt nyerte: 10.690.
- 2500 pengős nyereményt nyerte: 105.596.
- 2000 pengős nyereményt nyerte: 5321.
- 1000 pengős nyereményt nyertek: 40.394 44.262 198.599.
- 500 pengős nyereményt nyertek: 30.155 176.981 179.744 185.237 187.022.
- 250 pengős nyereményt nyertek: 1268 2070 14.298 23.595 55.718 77.135 77.735 86.088 99.112 108.959.
- 200 pengős nyereményt nyertek: 15.407 23.128 76.642 78.978 82.233 86.096 94.549 94.767 103.262 115.135 116.677 119.794 120.983 170.676 188.883 198.903.
- 150 pengős nyereményt nyertek: 6077 7242 25.342 54.185 54.885 56.019 61.592 63.568 63.612 83.003 93.139 97.549 101.186 115.689 124.207 132.738 169.520 174.018 191.759 196.845.
- 100 pengős nyereményt nyertek: 9407 10.349 12.063 19.280 24.727 24.923 30.314 33.329 57.304 67.563 68.934 74.810 82.884 84.345 88.573 91.490 102.639 103.314 119.676 121.353 127.117 127.959 134.657 147.908 158.100 173.608 180.267 182.814 190.743.
- 50 pengőt nyertek: 312 3339 5358 10.364 25.986 27.903 29.330 30.681 32.715 39.415 45.475 47.597 48.288 61.201 62.676 64.500 65.734 65.760 78.280 78.575 82.175 86.747 97.199 98.671 104.952 105.691 107.922 113.755 115.769 119.399 120.124 124.754 125.188 127.050 128.680 135.022 135.189 138.037 140.745 141.054 142.676 145.821 148.061 148.175 148.200 148.978 153.130 153.573 156.315

157.367 157.790 160.995 163.253 164.574 168.874 169.101 172.554 174.123 174.769 182.559 182.634 184.717 186.165 186.371 191.105 194.000 195.195 195.587 197.525 89.564.

20 pengőt nyertek a következő számok: 587 2044 2449 4049 6518 10.272 11.541 15.026 20.300 21.344 21.857 22.151 24.814 26.855 29.448 30.946 31.357 32.227 34.868 35.125 42.441 45.709 47.426 50.596 52.556 56.838 56.866 57.293 57.398 57.546 58.565 59.241 68.687 69.850 71.597 73.513 77.637 78.764 79.339 81.247 82.692 83.297 86.825 89.122 89.913 90.990 92.271 93.197 93.303 97.064 97.119 97.358 97.501 98.754 100.178 102.382 103.703 106.910 108.974 109.794 110.216 111.023 112.836 113.257 115.460 115.926 117.337 118.846 119.749 119.823 121.548 121.970 122.441 122.752 123.028 123.847 125.786 127.077 127.434 127.886 128.916 129.993 130.220 131.217 131.283 132.006 132.695 134.025 134.695 138.094 139.228 141.412 144.524 144.843 146.612 146.963 147.032 149.105 149.268 149.959 151.100 151.128 151.343 152.567 152.971 154.670 155.703 155.804 155.878 158.619 158.717 159.258 161.503 162.392 167.179 168.384 168.620 169.714 169.878 170.955 171.148 171.948 172.175 174.483 175.047 177.374 178.782 185.780 186.175 188.964 190.944 191.806 192.414 193.021 195.247 195.493 196.351 198.736 199.460 199.492.

Tíz pengős nyereménnyel 1200 számot sorsoltak ki. Végül 4-4 pengőt nyert mindazon sorsjegy, melynek három utolsó számjegye az alant felsorolt számok valamelyikével egyezik: 006 017 032 037 038 042 045 046 047 049 059 073 092 110 114 118 133 148 162 177 178 180 190 191 198 202 204 222 236 252 282 317 321 323 348 382 397 410 435 438 479 493 515 522 553 568 586 620 629 669 714 745 752 753 766 770 791 803 807 819 833 842 846 870 902 907 913 917 933 937 939 964 967 981 990.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház december hó 18-án, kedden tartott ülésén részletesen tárgyalta a házszabálymódosítást, majd a szerdai ülésen részleteiben is megszavazták az új házszabályokat. Ugyanezen az ülésen felolvasták a kormányzói kéziratot, mely a Ház első ülészakát berekeszti és a második ülészakát másnapra összehívottnak nyilvánítja.

A képviselőház december hó 20-iki, csütörtöki ülésén, mely a második ülészak első ülése volt, újjáalakították a tisztkart. Alelnök lett ismét: Puky Endre és Czettler Jenő, jegyzökké választották: Szabó Zoltánt, Fritz Arturt, Griger Miklóst, Esztergályos Jánost, Urbánics Kálmánt, Gubicza András, Héjj Imrét, Petrovics Györgyöt és Perlaky Györgyöt.

A képviselőház három heti szünetet tart. Január hó 15-én kezdődnek meg újból az ülésezések.

A felsőház ülése.

A felsőház december hó 18-iki, keddi ülésén, elfogadták a zárszámadásokat, majd az Olaszországgal kötött kereskedelmi és hajózási szerződésről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Bud János közgazdasági miniszter a vita során kijelentette, hogy a termelési költségek csökkentésére kell törekednünk, mert ezáltal javíthatunk kereskedelmi mérlegünkön. A mezőgazdaság nehéz helyzetéről szólva, megállapította, hogy a mezőgazdasági termények elhelyezése nagy nehézségeket okoz, a gazdaközönség segítségre vár, de a kormány tudja kötelességét és teljesíteni is fogja azt. A tarifaleszállítás szüksége már régóta mutatkozott, nem akarták azonban azt, hogy a MÁV emiatt deficitbe kerüljön. Olyan tarifatervezetet kell kidolgozni tehát, mely megszünteti azt a visszas helyzetet, hogy külföldi áruk olcsóbban mehessenek át az országon, mint a magyar áruk.

Ugyanezen az ülésen megkezdték és befejezték a sütőipari munka szabályozásáról szóló törvényjavaslat vitáját.

A december hó 19-iki, szerdai ülésén, a vízi beruházásokról szóló törvényjavaslat került sorra. Az elhangzott felszólalásokra válaszolva Mayer János földművelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy az ország megcsonkítása de-

rékban törte ketté azt a hatalmas vízi beruházási programot, melyet a háboru előtt dolgoztak ki. A trianoni határok következtében az ország egész vízrendszere megváltozott, új tervekkel kellett tehát felfektetni a szabályozások végrehajtására. Amint az ország pénzügyi helyzete megengedi, nagyobb összegeket fordít erre a célra és új törvényjavaslatot fog annak idején beterjeszteni olyan folyók szabályozásáról, melyek ebben a törvényjavaslatban nem szerepelnek.

A felsőház a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

A december hó 20-iki, csütörtöki ülésén ujjaalakították a felsőház tisztikarát. Háznagy lett: *Rakovszky Endre*, jegyzők: *Bethlen Pál* gróf, *Bezerédy István*, *Borbély György*, *Dány Balázs*, *Joanovics Pál*, *Khuen-Héderváry Károly*, *Kühne Lóránd* és *Latinovics Endre* felsőházi tagok.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Bolivia és Paraguay háboruja véget ért.

Bolivia és Paraguay harca, amely már-már egész Délamerikára kiterjedő összetűzéssel fenyegetett, váratlanul és meglepetésszerűen véget ért, amennyiben a két állam kormányai bejelentették, hogy *hajlandók döntőbíráskodás elé terjeszteni a köztük felmerült vitás ügyet*. A szén- és petróleumterületek ügyét tehát nem fegyverrel, hanem a zöld asztalnál intézik el az összekapott felek és ebben az elhatározásban nagy része volt az Egyesült Államoknak, ahol kijelentették, hogy semmiféle pénzügyi támogatásra a háboruszkodó Bolivia ne számíton. A Népszövetség tervezett rendkívüli tanácsulése e fordulat folytán elmarad, de a Népszövetség mégis figyelmeztetni fogja mindkét államot azokra a köteleességekre, amelyek a népszövetségi tagságukból kifolyólag a béke megőrzése tekintetében rájuk is hárulnak.

A magyar-román tárgyalások.

A magyar-oláh optánsügy tárgyalását az elmúlt héten kezdték el tárgyalni a két állam kiküldöttei Abbáziában. *Szterényi József* báró beszéddel üdvözölte a kiküldötteket, amelyben hangsúlyozta a kérdés nemzetközi jelentőségét és azt, hogy annak megoldásával nemcsak a két ország egymáshoz való viszonya javulna, hanem szolgálatot jelentene a Népszövetségnek is. *Langa-Rascanu* a román küldöttség vezetője, válaszában megköszönve

Az Országos Tejpropaganda Bizottság nagygyűlése.

Az asztalfőn Lickl Károly h. államtitkár foglal helyet.

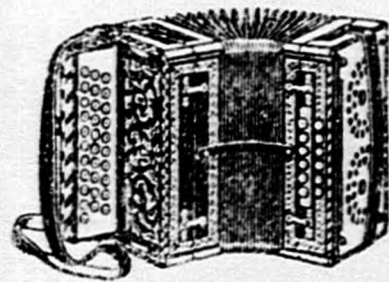
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedűk . . . már P 7.90-től
Harmonikák . . . már P 7.80-tól
Citerák . . . már P 11.80-tól
Klarinétok . . . már P 14.95-től
Mandolinok . . . már P 15.20-tól
Gramofonok . . . már P 29.50-től

60 oldalas új diszfőrgjegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

a barátságos fogadtatást, kijelentette, hogy az oláh küldöttségnek ugyancsak az a legélénkebb óhaja, hogy a tárgyalásokat sikeresen befejezze. Az érdemleges tanácskozásokat a karácsonyi ünnepekre való tekintettel megszakították és január 10-én San Remóban folytatják.

Miklas elnök köszönő távirata a kormányzóhoz.

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, táviratilag üdvözölte *Miklas* osztrák követségi elnököt abból az alkalomból, hogy elnökké választották. Erre a táviratra a következő válasz érkezett a kormányzóhoz:

„A legszívélyesebben köszönöm azokat a barátságos jókívánságokat, melyeket Főméltóságod szövetségi elnökké való választásom alkalmából kifejezésre juttatni szíves volt és kérem Főméltóságodat, fogadja részemről legbensőbb jókívánságaimat saját személye részére, valamint Magyarország felvirágzására és boldogulására.

Miklas.“

Orosz-román határharcok.

Oroszország és Oláhország határán ugyszólván állandó a háboruszkodás az oroszok és oláhok között. Vagy a szovjet katonái, vagy pedig a csempészek háborgatják az oláh határőröket, akik örökös félelem között élik napjaikat. *Kisenevi* jelentés szerint a napokban ismét heves csatározás zajlott le Besszarábia és Oroszország határán. *Voronka* közelében az éjjeli órákban egy csempészbanda átkelt a Dnyeszteren s egy erdőszélen árut rakott ki a csónakból. Az oláh határőr feléjük lött, mire a csempészek valóságos golyózáport zudítottak a granicsárok őrházára. Az őrség telefonon akart segítséget kérni, de kiderült, hogy a csempészek előzetesen elvágták a vezetékét. Két órai tüzharc után figyelmes lett a voronkai sietett. A csempészek erre visszavonultak az erdőbe.

Javul az angol király állapota.

György, angol király állapotáról kiadott újabb jelentések általában biztatók. Most már remélhető, hogy a király szervezete legyőzi a kórt. Karácsonykor az egész királyi család összegyűlt a király betegágyánál.

A borzalmak földje.

Simpson kínai misszionárius borzalmas adatokat közöl a Kanszu kínai tartományban pusztító éhínségről és arról a vad harcról, amely a kínai és a mohamedán lakosság között folyik az élelemért. A mohamedán lakosság az éhínség szörnyű hónapjaiban legalább kétszáz ezer kínait mészárolt le, ez azonban csak a legszerűesebb becslés és nem lehetetlen, hogy a meggyilkolt kínaiak száma a félmilliót is meghaladja. Az éhínségtől sanyargatott vidéken a pestis is ezrével szedi áldozatait. A kínaiak a mohamedánoktól való féltelmükben bezárkóznak városaikba és ott pusztulnak el az éhínségtől.

1929.

Irtá: Dárnai Ferenc.

Egy-két nap és 1929-et irunk. Elbucsuztatjuk a lepergett esztendőt és átadjuk a multnak; köszöntjük az újat, melynek most lépjük át a küszöbét, de amelynek napjai ma még jövődőt jelentenek.

Mult és jövő! Közöttük áll: a ma. A jelen. Ismerjük a multat, éljük a jelent, de vajjon ki tudja, mit tartogat számunkra a jövődő, mit hoz a holnap? Megváltást-e a meggyötörteknek, avagy újabb súlyosabb igát? Gyógyírt-e, avagy még gyötrőbb kinokat? Békét-e, avagy háborút? Életet-e, avagy halált? Ki tudja?

És kérdés marad e kérdés. Feleletet senki sem ad. Mert erre felelni senki sem tud. Az ember meghódíthatja a levegő birodalmát, általa szerkesztett műszerek segítségével beletekinthet a testek belsejébe, de vajjon meg tudja-e jósolni az eljövendő órák eseményeit? Ugy-e nem?! Ez kizárólag az istenség adottsága.

De ha nem is tudjuk megfesteni a jövődő arculatát, következtetni mégis tudunk. A mult és a jelen adja meg az alapot a képzelt jövő megalkotásánál. Erre a kettőre aztán építhetünk.

De még mielőtt érdemlegesen foglalkoznánk a jövődővel, szenteljünk néhány percet az elmúlt év emlékeztetésnek: kegyelettel adózva ravatalánál, melyről — vele együtt — sirba száll megannyi vágyunk, álmunk, akarásunk... sóhajos panaszunk épp úgy, mint reménységünk tépett szirmai. Mert bizony nem sok jóval, de annál több keserőséggel, nyomorral, megalázással tetőzte az elmúlt év a magyarság szenvedéseit, gyötrő kinjait. De kibirtuk! És bírjuk! Mert hisszük, hogy: ünnepnapok is vannak a verejtékes hétköznapok egy-egy szakán. Hiszük, hogy virrad még a magyarra szebb napok hajnala: eljő a magyarság megváltója és lesz magyar Feltámadás! Ez a hitünk. Ez teszi számunkra elviselhetővé a megpróbáltatás gyötrelmes kinjait. Így tekintünk mi magyarok hittel és éltető bizodalommal a jövőnk elé. Így bizony, mindazok, akik dolgozni akarunk, Nagymagyarország feltámadásáért.

Hogy mit hoz számunkra az új esztendő, azt nem tudjuk, legfeljebb csak sejtjük. De bármit is hozzon, mi bátran, férfiasan nézünk szembe a jövődővel, mert hisz évszázadokon át ez volt a sorsunk: létért való viaskodás. Mi, akik Kelet és Nyugat ütközőpontjai voltunk, hol egyiknek, hol másiknak huzzuk az igát. De le is tudtuk rázni magunkról mindannyiszor, mert bennünk lángolt a szabadság vágya: az élni akarás magasztos szelleme. És ez az, ami most is meghozza számunkra a szabadulást. A magyar hit, a magyar reménység, a magyar őserő.

Ujév napján ki szoktuk fejezni jókívánságunkat. Nem hosszan, csak így röviden: boldog újévet! Három rövid szó az egész. És mégis mily sokat jelent. Lehet-e ennél többet, jobbat kívánni emberi halandónak? Nem. Mert a boldogság a legtöbb, mit ember elérhet. A boldogság ritka kincs. Ezért kívánjuk, hogy „boldog legyen“.

A „Vasárnap“ is boldog újévet kíván olvasótáborának. Boldogabbat, mint az elmúlt esztendő volt. E lapnak, mely kilenc nehéz esztendőn át a felvilágosítás és a nemzeti eszme fáklyáit gyujtogatta hétről-hétre, most midőn tizedik évfolyamába lép, csak feltörőbbek, csak magyarabbak lehetnek a törekvései; mert immár mögötte érzi a magyarság nagy, hatalmas táborát.

Tehát, amidőn a „Vasárnap“ jókívánságait eljuttatja minden egyes olvasójához, mindjárt egy kis utmutatással is szolgál: most is épp úgy, mint az év minden vasárnapján.

Az 1929-es esztendő a magyarság megerősödésének esztendeje lesz. Az ország helyzete, mely a nagy világégés és az azt követő még súlyosabb, még gonoszabb időkben majd csaknem teljesen leromlott, most, mióta erős és biztos vezetőegyeniségek kezébe került, évről-évre javulást

mutat. Ez a javulás úgy politikai, mint gazdasági téren hathatósan megnyilvánul.

Gazdasági téren fokozott erővel folyik az ujjáépítés nehéz munkája. Ez a munka bizony nagyon nehéz. Mert csak el kell gondolni, hogy micsoda küzdelmet jelent egy megsarcolt, tönkretett ország gazdasági életének talpraállítása akkor, amidőn körül van véve vére szomjazó halálos ellenséggel. Mert ne higyjük, hogy a mi jó szomszédainknak elég az, hogy felkoncolták ezeréves hazánk testét — nem! — ők a vérünkre áhítoznak. Ezért kell, hogy összefogjunk mi, megmaradt árva magyarok.

A gazdasági élet talpraállításánál nagy fontossággal bír a magángazdaságok és itt elsősorban a mezőgazdaság megerősödése. Mert, ami az embernek a szive, az az államnak a mezőgazdaság. Ha a sziv nem működik, nem adja a vért: megbénul a kar. Ha a mezőgazdaság elerőtlenkedik: nem lehet élet. Nagyon helyesen mondta tehát Schandl Károly dr., a kitünő magyar gazdavezér, hogy: „Ha a buzaharcot elveszítjük, elveszett az ország is!“ Már pedig, ha nem sietnek a mezőgazdaság támogatására és ha a mezőgazdáink nem ismerik fel a szövetkezés rendkívüli fontosságát, — biztosan elveszítjük a harcot. Ha lemaradunk a nemzetek gazdasági versenyében, menthetetlenül végünk van. Még nagyobb nyomor, még nagyobb szenvedés vár reánk. Mert most már nem úgy van, mint évtizedekkel ezelőtt, most már nemcsak az erő, a szorgalom, hanem az okszerű gazdálkodás bír döntő fontossággal. Ha valaha találó volt e mondás, hogy: „Tudás a hatalom!“ — ma ugyancsak az.

A magyar kormány felismerve a jelenlegi gazdasági viszonyok tarthatatlanságát, mindent elkövet, hogy a bajok orvoslást nyerjenek. De hogy a gyógyulás gyors és teljes lehessen, elsősorban mi magunk törekedjünk a hibák kiküszöbölésére. A legnagyobb hibák közé tartozik az, hogy még mindig nem tudunk eléggé takarékoskodni. Még mindig nem tanultuk meg, hogy fillérekből lesz a pengő. És hogy inkább ekevasba fektessük a pénzünket, mert ez meghozza a gyümölcsét és ne selyemharisnyába, mely legfeljebb az oktalan pazarlásra ösztökél. Igen, még mindig nem rongyolódtunk le eléggé ahhoz, hogy felismerhessük a boldogulás útját. De ne is várjuk azt, mert akkor már késő lesz.

Támasszuk fel Magyarországon a háziipart, ne restelljük jövedelmező munkával tölteni a téli napjainkat. Kossár- és gyékényfonás, konyha- és gyümölcskertészet, méhészkedés, stb. mind, mind jövedelmező foglalkozás. Nem is beszélünk a gyümölcskonzerválásról, tojástermelésről, szövetkezeti alapon üzött baromfi-hizlalásról, melyek mind-egyikében kincsek rejlenek és ha hozzáértéssel nyulunk hozzájuk, nagyon szép eredményeket érhetünk el. Persze a munkásságunkért csak akkor kapjuk meg a tényleges ellenértéket, ha terményeinket szövetkezet útján értékesítjük. A szövetkezetek hihetetlen fontossággal bírnak és biztos eszközei a gazdasági élet megerősödésének.

A magyar lányokhoz is van egy-két szavunk. Szeretnénk, ha megszivelnék, amit mondunk. A szövés, fonás tudománya disze volt a magyar leánynak — hajdanán. Ez legyen most is. A mezőkövesdi „matyó népművészet“ világhírűvé és szebbnél-szebb sikerein okulva, biztosan „boldogabbak“ lesznek az évjövendőben.

Egy-két nap és 1929-et irunk. Egy-két nap és átlépjük az újév küszöbét. Nem tudjuk, hogy mit hoz számunkra a holnap, de mégis hittel, éltető bizodalommal nézünk a sorsunk elé és keblünkben él a tudat, hogy a magyart se puskatással, sem pedig munkával letörni nem lehet!

Gyűjtsünk előfizetőket a „Vasárnap“ számára.

Akik a világháboru okozóját a világra hozták.

Képünk Gavriló Principnek, Ferenc Ferdinánd trónörökös és neje gyilkosának, szüleit ábrázolja. Az öreg házaspár Boszniában élt.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzeteink.

E héten kapják meg előfizetőink és a példányonként vásárló olvasók a Rádiós Gazdasági Előadások 42-ik és 43-ik füzetét.

Az elsőt Glaser Géza nagybérli irta:

Az ipari kartellek fejlődése és ellenőrzése

cimmel. A kartellkérdés rendezése egyik legsürgetőbb kívánása a gazdatársadalomnak. A kartellek ugyanis a mezőgazdasági termelés legfőbb drágítói. A gazdák ezért szorgalmazzák a kartelltvényt. Nem lesz kárbavesztett fáradság tehát, ha olvasóink híven megismerkednek a kartellek nagyfontosságú kérdésével.

A második füzet szerzője Tölgyes István dr., a Magyar Gazdaszövetség titkára, aki

A magyar-német gazdaiíjúsági csereakció jelentősége

cimmel irta meg tanulmányát erről, az évek óta folyó és rendkívül hasznosnak mutató akcióról, melyet a jövőben még szélesebb alapokra kívánnak fektetni.

Mindkét könyvecskét olvasóink gondos figyelmébe ajánljuk.

A télen, vagy tavasszal alkalmazott műtrágyák javító hatása.

Számos kérdés érkezik mostanában a szerkesztőséghez, amelyek aziránt érdeklődnek, hogy hasznára van-e az őszi vetéseknek a mostanában felszórta szuperfoszfát vagy egyéb műtrágya? E kérdésekre a leghelyesebb feletet úgy adhatjuk meg, ha egy idevonatkozó kísérlet eredményeit ismertetjük.

Egy dunántúli buzaműtrágyázási kísérlet szegélyét, melyen kikelés után a buzanövényzet a szuperfoszfáttal trágyázott parcelláival szemben, a trágyázatlan parcellák növényzetével együtt, igen silány volt, különböző időkben szórta felül szuperfoszfáttal. Rögtön a kelés után elszórta szuperfoszfát csaknem annyira erősítette a vetést, mint amilyen a szuperfoszfáttal vetés előtt trágyázott növény-

zet volt. Már a november végén és december közepén elszórta szuperfoszfátnak lényegesen gyengébb volt a hatása, a januárban adott félakkora hatást sem fejtett ki, mint a vetés előtt alkalmazott szuperfoszfát, amit pedig február végén szórta el, az már semmit sem használt a buzának.

Ebből a tapasztalati tényből azt a tanulságot szűrhetjük le, hogy őszi vetéseinket, ha azok foszforsavtrágyázásra szorulnak, lehetőleg még a vetés előtt, vagy a vetés alkalmával szuperfoszfátozzuk. Ha ezt elmulasztottuk volna, úgy még körülbelül az ó-esztendő végéig számíthatunk arra, hogy a fejtrágyának adott szuperfoszfát jövedelmezően fog hatni. Minél inkább kifelé haladunk a téltől, annál kockázatosabb az őszi szuperfoszfáttal való fejtrágyázása. Ilyenkor tehát már alig ajánlható.

Sokkal helyesebben cselekszik a gazda, ha a talajban levő foszforsav kihasználását kora tavaszi nitrogénfejtrágyázással segíti elő, amely célból kat. holdanként tavaszi fogasolás előtt 40—60—80 kg. mésznitrogént vagy pedig 40—50 kg. salétrommütrágyát szór el. Természetesen a nitrogénfejtrágyázás a szuperfoszfátrágyázás elmulasztását jóvátenni nem képes, hiszen a szuperfoszfát foszforsava más táplálóanyaggal nem helyettesíthető, mégis a talaj nitrogénhiányának pótlása folytán a növényzet erőteljes fejlődésnek indul s az elért többletermeléssel többszörösen téríti meg a nitrogéntrágyázásra fordított költséget.

Hogy lehet elkerülni az állatok lágycsontuságát?

A belterjesen dolgozó állattenyésztőnek igen sok gondja van azzal, hogy nagy téteményképeségű állatainak gyengecsontuságát mesterséges takarmánypótlékoknak, úgynevezett *iszapolt krétának*, foszforsavas mésznek etetésével gyógyítsa, megelőzze. Különösen azokban a gazdaságokban van ezzel sok baj, amelyek takarmányt termő területei kevés meszet és foszforsavat tartalmaznak. A póttakarmányban adott mész, de különösen a foszforsav nagyon drága. Sokkal drágább szokott lenni, mint a vegyileg jóval kevésbé tiszta, sokkal kevésbé finom műtrágya. A takarmánymész és a takarmányfoszfor emellett csak a csontlágylúción segít. Vajjon nem sokkal észszerűbb és helyesebb-e, ha a foszforsavat és a meszet nem közvetlenül az állatoknak adjuk, hanem azokra a takarmánytermő területekre szórjuk el, melyek termésével állatállományunkat etetjük? Más szóval földjeinket szuperfoszfáttal és amennyiben rászorulnak, úgy mésszel is trágyázzuk? De igen.

A szakemberek már régóta tudják azt, hogy azokban a növényekben, amelyek fejlődésük folyamán foszforsavban és mészben hiányt nem szenvednek, sokkal több mindkét fontos táplálóanyag. Ez természetes is. Amellett azután, hogy műtrágyázással a takarmány minőségét javítjuk, termésének mennyiségét is igen nagy mértékben fokozhatjuk. Különösen elhanyagolt takarmányosainkon nem ritka eset az, amikor a műtrágya nemcsak megdup-

Kisgazdák! A legolcsóbb törlesztéses kölcsönt folyósítatjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60 dollártól kezdve kaphatók — csakis földbirtokra. Kötelezővénybélyeg, bekebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Félévi **utólagos** kamat és tőketörlesztés. Kimerítő tájékoztatót díjmentesen válaszbélyeg ellenében kívánatra küld a

Magyar Kisgazdák Kölcsönirodája,

Budapest, I., Alkotás-u. 34.

Ritka zenekar.

Egy amerikai cirkuszban „lép fel“ ez a furcsa zenekar, mely a zongorázó kakasból, az éneklő és füttyülő papagájból és egy kis cintányért csörgető mókusból áll.

lázza, hanem megsokszorozza a termést. Az azután természetesen más lapra tartozik, hogy bizonyos esetekben, különösen az egyoldaluan takarmányozott, vagy használt állatok rendes összetételű takarmányához, egyes esetekben még mindig lesz szükség takarmánymész mérsékelt, időszakos etetésére, de jóval kisebb mértékben, mintha mészben szélsőségesen szegény takarmányt etetünk. Abban az esetben, ha földjeinket, de nemcsak a szántókat, hanem a réteket is, egyaránt foszforsavtrágyázzuk és pedig a mi viszonyaink közé leginkább ajánlható szuperfoszfáttal, mesterséges foszforsav etetésére egyáltalán nincs szükség.

A heremagtermesztés titka. Hogy mit jelent a heremagtermesztő gazdának a maghere sikerülte, hogy mi a magyar heremagtermesztés jelentősége, azt bővebben fejtegetni felesleges. A fő hiba azonban abban van, hogy a heremagtermés általában ritkán sikerül. Ezzel szemben azonban vannak gazdák, akik a heretermesztésnek valóságos művészei, akiknek még akkor is elfogadható termésük van, amikor vállalkozása teljesen kudarcot vall. Mi az ő titkuk? Erre a kérdésre egy rövid cikk keretében válaszolni nagyon nehéz. A legfontosabbakat azonban, amik ezeknek a kiváló gazdáknak szeme előtt lebeg, össze lehet foglalni. Mindenekelőtt arra törekszenek, hogy hibátlan legyen herésük, arankátlan, jól beállított. Az első kaszálással sietnek, rendszeresen még bimbójában vágják a herét. Így a magfogásra szánt sarju nem marad későre, még száraz időben is hasznára képes fordítani a talajban elraktározott téli nedvesség utóiját. Több ilyenkor a herét megtermékenyítő pöszméh, viszont az ápión kevesebb, mint az első virágzás idején, a here pedig nem rogyik meg, nem tulságosan buja és így virágzása is egyenletesebb, gyorsabban folyik le. Csakhogy szárazságban a bujaságnak éppen az ellenkezője gyakori, a sarju igen hitvány marad, még akkor is, ha az első kaszálást korán eszközöltük. Ilyen esetekben szinte kivétel nélkül a foszforsavhiányban kell az okot keresnünk. Ezt pedig nagyon egyszerűen megszüntethetjük, csak jó előre kell erre gondolnunk. Még az őszi folyamán, vagy a tél első felében, amikor nem takarja hó a herést, el kell hinteniünk rajta kat. holdanként 180—200 kilogramm szuperfoszfátot s azt be kell fogasolnunk. Ennek foszforsava elsősorban a hereszéna mennyiségét fokozza, másodsorban a mának szánt sarjut erősíti és a kifogástalan magképzéshez szükséges foszforsavat szolgáltatja, előmozdítja azt, hogy teltszemű, elsőrendű minőségű és nagy magtermésűnk legyen.

Különböző nagyságu termésátlagok. Magyarország gabonatermés átlagai nagyon eltérőek s legmagasabbak a Dunántul, legalacsonyabbak pedig az északi dombvidékeken, míg az Alföld a kettő között áll. Utóbbinak buzatermésátlaga rendszerint egy métermázsával, az északi dombvidéké pedig két mé-

termázsával marad a Dunántul mögött, aminek nem a jobb talaj az oka, miként azt legtöbbször hiszik, hanem a jobb talajmunka és jobb trágyázás. Míg ugyanis a Dunántul kat. holdanként és átlagosan 11.5 kg. a műtrágyafogyasztás, addig az Alföldön csak 6.2 kg.; az északi dombvidéken pedig csak 3.9 kg. A kis- és nagybirtok termésátlaga között is kb. 2 mm., szokott a különbség lenni, amit megint nem a talaj vagy az éghajlat közötti különbség okoz, hanem ismét a jobb talajművelés és a jobb trágyázás. Míg ugyanis a kisgazdák országos átlagban kat. holdanként csak 2.9 kg. műtrágyát használnak, addig a nagybirtokosok 15.1 kg.-ot. A kisgazdáknak is meg kell már egyszer tanulniok, hogy nagy terméseket csak olyan földről lehet aratni, amely bővelkedik növényi táplálóanyagokban s miután azt egyedül istállótrágyázással nem csak azért nem lehet elérni, mert rendszerint nincs belőle elegendő, hanem főleg azért sem, mert az istállótrágya nem tartalmazza a növényi táplálóanyagokat olyan arányban, mint aminő arányban a növények a talajból azokat kivonják. Főleg nincs benne elegendő foszforsav, amely pedig, ha nincs bőséges mennyiségben a talajban, nem adhat nagy szemtermést az. Ezért szükséges az istállótrágya mellett foszforsavtartalmu műtrágyákkal is trágyázni, mert csak így érhetünk el a mainál sokkalta nagyobb terméseket. Meg van azonban arra a remény, hogy a fenti kedvezőtlen arányszámok a közeljövőben a kisgazdákra előnyösen változni fognak, mert az Alföldön, különösen pedig a Duna-Tisza-közén, a kisgazdák a haladás ösvényére léptek s úgy a talajművelés, mint a trágyázás terén rövid idő alatt máris nagy eredményeket értek el.

Fordítsunk nagyobb gondot a rétek javítására. A természetes szalastakarmány termőterületeknek, a réteknek termésközelítésére már évtizedek óta törekszünk. A hirdetett legfontosabb teendők végrehajtásának nagy hasznát bizonyító példák ellenére, a legtöbb réttel alig törődik a gazdája. Így a rétek műtrágyázása is nagyon sok gazda számára eddig egyáltalán ki nem aknázott jövedelmi forrása lenne. Szinte érthetetlen a rétek műtrágyázása iránt tanusított közöny. Ugy látszik, hogy a szorgos őszi munkába a gazda belefárad és amikor arra kerülne a sor, hogy rétével is törődjék s azt ellássa foszforsavval, nitrogénnel, esetleg kálival és mészben szegény talajon mésszel is, már tettereje teljesen ellankadt. Avagy talán bizonytalanul jövedelmező vállalkozásnak véli a rétek műtrágyázását, a rétre fordított gondot? Ha igen, úgy legháládatosabb termőterületeivel szemben, amelyek még a legmostohább kezelés mellett sem hagyják cserben, követ el igen nagy igazságtalanságot, mert éppen a rétek termését lehet egy kis gondozással legkönnyebben megkészszeretni. A tömérdek rendelkezésünkre álló példa közül csak egyre hívjuk fel a figyelmet. Csonka hazánk északnyugati részében egyik kitűnő gazdaságunk az utóbbi esztendőket rengeteg gondjai közepette elhanyagolt rétéjét két éve ismét gondozásba vette. Igaz, hogy öntözte is, amit kevés gazda képes megtenni, de amint a tapasztalat mutatja, nem az öntözésnek és nem a felülvetésnek volt oroszlánrésze abban, hogy kat. holdanként 8.70 mm.-ről 48 mm.-ra emelkedett a kat. holdankénti szénatermés, hanem főként a gondos kísérletezés alapján megszabott, idejében adott műtrágyáknak. Egy másik esetben egy pestmegyei kisgazda homokos réttalajának magyar holdankénti széna- és sarjuterme 4 mázsáról 30—40 mázsára emelkedett néhány évi rendszeres műtrágyázás és rétápolás következtében. Azokon a réteken, amelyekre télen vagy kora tavasszal nem jár víz, a kísérletezés alapján megállapított műtrágya, így általában kat. holdanként 150—180—200 kg. szuperfoszfát és a vele együtt adható 60—80—100 kg. 40 százalékos kálisó, továbbá a szuperfoszfát elszórásai után néhány héttel már szintén elhínthető 60—80—100 kg. mésznitrogén a lehető legbiztosabban, nagy mértékben fokozza a termést.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes **Hangszerek** itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művésziesen javít. **Legjobb húrok.** Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDARSADALMI HIREK

Félaru műtrágyakiosztás burgonya alá.

A burgonya műtrágyázásának propagálása érdekében a földművelésügyi minisztérium burgonyatermelési hivatala a gazdáknak kísérletekre félaru műtrágyát oszt ki. A kísérleteket beállító gazdaságok a műtrágyázással elért eredményeket a burgonyatermelési hivattal közölni tartoznak. Egy-egy gazdaság körülbelül huszonöt métermázsas műtrágyát kaphat.

Állami vetőburgonyakiosztás.

A földművelésügyi minisztérium burgonyatermelési hivatala az elmúlt évekhez hasonlóan tavasszal is ad ki vagontelekben vetőburgonyát. Nagy gazdaságok másfélszeres visszaadási kötelezettség, vagy kamatmentes kölcsön mellett, kistermelők pedig — községenként vagy gazdakörönként összeállítva — felár nélküli kedvezményes áron kaphatnak vetőburgonyát, amíg a készlet tart.

Az Országos Tejpropaganda Bizottság ülése.

Az Országos Tejpropaganda Bizottság, melyet egy évvel ezelőtt a földművelésügyi és a népjóléti miniszter alapított, az elmúlt héten a földművelésügyi minisztérium tanácstermében Lickl Károly h. államtitkár vezetésével tartotta meg második nagygyűlését. Lickl Károly elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy a bizottságnak az a célja, hogy visszaszerezze a tej becsületét, ami részben sikerült is, mert az 1926. évi tejfogyasztással szemben 1927-ben 13.2 százalékkal, 1928. év első tíz hónapjában pedig 24.8 százalékkal emelkedett a tejfogyasztás. Éber Ernő terjesztette be ezután a végrehajtóbizottság jelentését, amely a propagandabizottság elmúlt évben folytatott működéséről számol be. Soós Aladár egyetemi magántanár tartott ezután előadást: *A tej az egészséges és beteg ember táplálkozásában* címmel. Előadásában rámutatott arra, hogy a gyomor a tejből kapja egyedül salakmentesen a táplálékot. A tejtáplálásnak legfontosabb szerepe a serdülő fiataloságnál van, mert a szervezet a tejből készen kapja a tápláláshoz szükséges anyagokat. Éber Ernő igazgató bejelentette ezután, hogy a nemzetközi árumintavásár idején a tejpropagandabizottság magyar tejet rendez, aminek a sikere elé joggal néz a bizottság, mert a budapesti tej bármely külföldi nagyváros tejminőségével felveszi a versenyt. Győry Tibor h. népjóléti államtitkár felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy a bizottságnak minden figyelmét a tej tisztaságára kell fordítania.

Januárban rendkívüli közgyűlést tartanak a szőlősgazdák.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete január hó 20-án, 11 órakor a régi képviselőházban rendkívüli közgyűlésre hívta össze a szőlőtermelőket. A nagygyűlésen foglalkoznak a szőlősgazdák nehéz anyagi helyzetével és tüntetésre készülnek az állami és községi terhek csökkenése érdekében is.

Megalakul a földreformmal kapcsolatos pénzügyi szervezet.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete a közeljövőben rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az Országos Központi Hitelszövetkezetet, a Magyar Földhitelintézetet és az Altruista-bank képviselőit hívják meg. A közgyűlésen a földbirtokreformmal kapcsolatos pénzügyi szervezet létesítéséről lesz szó. Január első napjaiban ugyanis megkapjuk a svéd trösztől az ugynevezett „gyufakölcsön“ első részletét és addig meg kell alakulnia annak a pénzügyi szervezetnek, amely a kibocsátandó kötvényeket aláírja, a megváltási árut szétosztja és az adminisztrációt vezeti.

Motorkezelő-tanfolyam.

A M. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet január hónapban motorkezelő-tanfolyamot rendez. A tanfolyam célja, hogy hallgatóival a motorok (gázmotorok, belső elégésű motorok) működési elveit, szerkezetét, okszerű kezelését, karbantartását, végül üzemét rendszeres elméleti és gyakorlati oktatás útján megismertesse. A gépjárművezetői iparigazolvány elnyerésére azonban nem ez a tanfolyam, hanem az intézet Gépjárművezetői Tanfolyama készít elő. A tanfolyam tartama hat hétig tart. Az elméleti előadások minden hétköznap este fél 2—8-ig tartanak. A gyakorlati oktatás az intézet gépcsarnokában összesen 5 félnapon át, délután 2—6-ig tart. A tanfolyamra felvétetnek ilyenféle motorok tulajdonosai, motor-, automobil-, motoreke-gyárak és javítóműhelyek szerelői és géplakatosai,

ugyszintén ilyen gépezetek eladásával foglalkozó vagy ilyeneket használó vállalatok alkalmazottai, továbbá a jelentkezés sorrendjében más lakatosok és fémiparosok, végül, akik ilyen motorokat kezelnek vagy kezelni szándékoznak, amennyiben 18-ik életévüket betöltötték. *Tandij: 20 pengő.* Beiratkozni lehet a M. Kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet irodájában (Budapest, VIII., József-körut 6., I. 8.) 1929 január 3., 4. és 5-én délután 5—7-ig. Vidékiek a tandij előzetes beküldésével is felvétetnek; ennek megtörténte után elegendő, ha csak a tanfolyam megnyitásának napján jelennek meg. A jelentkezők kötelesek igazolni mesterségüket és foglalkozásukat. *A tanfolyam kezdete 1929 január hó 7-én este fél 7 órakor az I. emeleti tanteremben.* A hallgatók a tanfolyam elvégzése után vizsgát tehetnek, a vizsga sikeres letételéről bizonyítványt nyernek. A vizsgadíj és bélyeg 9 pengő 58 fillér.

Kitüntetett jegyzők és községi bírók. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Somogyi József nyugalmazott ságori körjegyzőnek, a közigazgatás szolgálatában 45 éven át és Kiss Lajos mezőcsáti községi jegyzőnek több mint négy évtizeden át kifejtett buzgó és érdemes működésük elismerésül a IV. osztályu magyar érdemkeresztet, továbbá Dornai József kállói községi bírónak, idősebb Ecsenszki Márton volt községi bíró, cinkotai lakosnak és Serfőző István pusztamonostori községi bírónak érdemes működésük elismerésül, valamint Mikó Sándor Bácsbodrog vármegyei altisztnek nyugalomba vonulása alkalmából négy évtizeden át teljesített hű szolgálata elismerésül az V. osztályu magyar érdemkeresztet adományozta,

Gyötrő fájdalmak

csillapítására, különösen csuzos, köszvényes, podegrás bajoknál, izom- és idegszabáknál, mindenfajta meghülésből származó szaggatásoknál és idegkimerültségnél első segítség a valódi

Diana-sósorszesz

Borogassa, vagy kenegesse vele fájó testrészeit tisztán, vagy — ha ily türelős volna — kevés vízzel higitva s a nem várt gyors hatás kellemesen fogja meglepni.

A fájdalmak szinte percek alatt enyhülnek és rövidesen egészen megszűnnek.

A kultuszminiszter látogatása Kiskunfélegyházán. Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter Szegedről jövet meglátogatta Kiskunfélegyházát. A város közönsége nagy ünneplésben részesítette Klebelsberg Kunó grófot annál is inkább, mivel a városban már évtizedek óta nem volt kultuszminiszteri látogatás. A vasúti állomáson a Petőfi Dalárda szerenádát adott a miniszter tiszteletére, akinek fogadtatására Preszly Elemér főispán, Kiss István, Endre Zsigmond, Hoffer László országgyűlési képviselők és a város vezetősége nagy számban jelent meg. Ebédre a kultuszminiszter Hoffer József kormányfőtanácsos vendége volt, majd a délutáni gyorsvonattal visszautazott a fővárosba.

Az osztálysorsjáték húzásának eredményei. Az osztálysorsjáték III. osztályának húzását december hó 18-án és 19-én tartották meg. Az első napon: 20.000 pengőt nyert: 71893. 10.000 pengőt nyert: 73985. 4000 pengőt nyert: 2207. 1000 pengőt nyertek: 49959 66713. 800 pengőt nyertek: 25199 33200 58782 59102 73974. 500 pengőt nyertek: 345 479 5783 15932 37378 46583 46624 53993 63067 66634 69684 77121. Azonkívül kihúztak még 40 darab 200 pengős nyereményt és 1938 darab 100 pengős nyereményt. — A második napon: 5000 pengőt nyert: 76671. 2000 pengőt nyert: 56062. 1000 pengőt nyertek: 3054 9758 36280. 800 pengőt nyertek: 10755 17188 24133 42412 56378. 500 pengőt nyertek: 9135 11415 14449 26453 29972 40616 53166 56243. Azonkívül kihúztak még 20 darab 200 pengős nyereményt és 962 darab 100 pengős nyereményt. A IV. osztály húzása 1929. január hó 15-én és 16-án lesz.

A nyolcosztályu elemi iskolák ügye a Faluszövetség előtt. A Faluszövetség december hó 17-én, hétfőn, tartotta igazgatóválasztmányi ülését, melyen Schandl Károly dr. helyettes elnök a kultuszminiszter törvényjavaslatát ismertette a nyolcosztályu elemi iskoláról. A javaslat felett megindult vitában résztvett Bodó János, Erdélyi Aladár, Csizmadia András, Gubicza Ferenc, Kuna P. András, Krudy Ferenc, Pogány Frigyes és Csontos Imre képviselő, továbbá Földes Géza, Koncz János, Német József és Bodor Antal. A Faluszövetség a vita befejezése után határozati javaslatot fogadott el, melyet illetékes körökkel közöl.

Olvasóink n. b. figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent Reményi Mihály hangszerkészítő cég hirdetésére. A 36 év óta fennálló hangszerkészítő cég minden versenyen felül szolgálja ki vevőközönségét.

Tamássy József lemondott mandátumáról. Tamássy József dr. országgyűlési képviselő lemondott mandátumáról és újból elfoglalta a FAKSZ alelnök-vezérigazgatói állását. Mint ismeretes, Tamássy, mint a FAKSZ volt alelnöke összeférhetlenségi bejelentést tett önmaga ellen és miután az összeférhetlenséget ki is mondták, alelnöki tisztségéről mondott le, hogy képviselői mandátumát megtarthassa. Ujabban azonban illetékes helyeken több ízben felkérték őt, hogy vegye át ismét a FAKSZ vezetését, ahol tudására és szervezőképességére szükség van. Tamássy József engedett a kívánságnak és a mai napon elküldötte lemondó levelét Zsitvay Tibornak, a Ház elnökének, valamint Almásy Lászlónak és közölte velük, hogy megválnak képviselői mandátumától.

A bikszádi székelyek választási harca. Székely módra álltak bosszút az önérzetes bikszádi székelyek a mult liberális választásokon őket ért durva sérelmeken. A Bratianu-választások idejében ugyanis az oláh kortések minden bikszádi székely háttára, aki a magyar listára szavazott, krétával keresztet rajzoltak a választási helyiségben. Ezek a „keresztos bikszádiak“ azután valóságos vesszőfutásba kerültek eltávozásukkor, a kint sorban álló katonák között. A bikszádiak nem felejtették el azt az estete s a mostani választásokon is gyanakodva méregették végig a kirendelt katonaságot. Amikor egy kissé italos góbé került az urnák elé, a választási elnök kivezettette, hogy hogy aludja ki magát. A góbét Stan őrmester tuszkolta ki, aki tökrészeg volt. A két beszszelt ember ráncigálni kezdte egymást, az oláh végül arculütötte a székelyt és bezárta egy kamrába. Ezt látva a székelyek, kényszerítették a választási elnököt, hogy bocsássa ki társukat. Az elnök parancsára a részeg őrmester ki is bocsátotta a góbét, közben azonban meg rugta és úgy meglökte, hogy az hanyatt vágódott. A székelyek erre nekiestek az oláh őrmesternek és véresre verték, majd berohantak a választási helyiségbe, ott elverték a választási jegyzőt s megsebesítettek egy katonát. Azután nyugodtan megvárták a választási elnök és a bizalmiférfiak visszaérkezését s zavartalanul folytatták a szavazást.

Megvakultak a szombatfalvi ménés lovai. A fogarasmegyei Szombatfalván az összes állami tenyészmének megvakultak. Már a magyar uralom idejében átakarták telepíteni a szombatfalvi ménest Aranyosgyéresre. Azért akarták az értékes állami lovakat Szombatfalváról lehozni, mert ott a talaj fertőzve van havivakságot okozó csirával. A megszállás miatt a tervbevetett átköltözés elmaradt és a talajból fertőződött értékes tenyészállatok megvakultak.

A „Süt a nap“ előadása Kondorostanyán.

A kondorostanyai „Pogány Frigyes róm kath. elemi iskolában“ a közelmúltban rendkívül nagy sikert aratott a kitünő műkedvelőgárda, Zilahy Lajos: „Süt a nap“ című gyönyörű játékának előadásával. A nagyszerű előadást Sebők Lajos tanító rendezte, fáradságot nem ismerő odaadással. Képünk a sze replőket ábrázolja. 1. Sebők Lajos tanító. 2. Méltó András dr. orvos.

(A felvételt készítette Orlics János fényképész.)

Értekezletet tartottak a magyar dal érdekében. Klebelsberg Kunó kultuszminiszter a magyar dalárda-ügy és a magyar dalkultúra fejlesztése érdekében értekezletet hívott össze. A miniszter az értekezletet megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy szükség van a magyar dal fokozottmértvű támogatására, mert már a nép között is terjed az idegen jazz muzsika. Ennek a leghatalmasabb ellenszere a dalárda, amely a legszélesebb rétegekben tudná megtámasztani a magyar léleknek azt az érdekes és gyönyörű termékét, amelyet magyar dalnak nevezünk. A felszólalások során a magyar dalos-ügy mai állapotát ismertette Gerlóczy Béla, az Országos Dalos Szövetség ügyvezető elnöke. Ezidőszerint több, mint 300 magyar dalárda, 15.000 dalost foglal magában. Ismertette azokat a fejlődési lehetőségeket, amelyeket az országos szervezés kiterjesztése ígér. Több felszólalás után a miniszter kiemelte, hogy a nagyjelentőségű dalos-ügy támogatása elől nem zárkozik el az állam, azonban e téren a társadalomnak is meg kell tenni a magáét.

Egy oláh csendőrmester félholtra rugdalt egy magyar asszonyt. Az oláh csendőrök kegyetlenkedései ismertek s az alábbi eset élénken mutatja, hogy mit kell szenvedni az erdélyi magyarságnak. Csermő aradmegyei községben Vadam nevű oláh csendőrmester, aki vallatásairól meggyeszerre hírhedt, egy eltűnt bunda ügyében beidézte özvegy Sándor Andrásné, akit tízéves Katinka leánya is elkísért. Az őrmester azzal kezdte a vallatást, hogy a leánykát odakötözte az asztallábához, hogy ne legyen utban. Ezután ráordított az asszonyra, hogy miért lopta el a bundát. Mikor az asszony ezt tagadta, nekiesett, össze-vissza verte, a földhöz vágta, több mint fél órán át rugdosta, amíg az asszony eszméletét nem vesztette. Miután beismerő vallomást nem tudott kicsikarni, az anyja megkínóztatását sirva néző gyermeknek esett neki. Megfenyegette, hogy megtüzesíti a piszkavasat s azzal égeti a talpát, ha nem vallja be, hogy anyja lopta el a bundát. A gyermek tagadta a lopást, mire az őrmester tényleg vörösizzóra hevítette a piszkavasat s a gyermek arcához közeledett vele. A lányka halálra rémülten sikoltozott, szivgörcsöt kapott és összeesett. A gyermek sikoltozására föleszmélt a szerencsétlen asszony, mire az őrmester nekiesett és órákon át egészen éjjelig verte, rugdosta. Mint-hogy sem az asszony, sem a gyermek nem vallott, végül mind a kettőt eszméletlen állapotban kidobta az utcára. Arrajáró emberek szedték fel őket és elvitték a községi orvoshoz, aki az asszonyt beszállította az aradi kórházba, a gyermeket pedig a rokonok vették magukhoz. Az őrmestert letartóztatták.

A magyar hegedűipar aranylapja. Nemessányi Sámuel, az egykori világhírű hegedűkészítő mester kalandokban gazdag izgalmas élettörténetét összeállította Mogyoróssy Gyula hangszergyáros (VIII., Rákóczi-ut 71), aki ezt az érdekes életrajzot bárkinek ingyen megküldi.

A láb nélküli uszóbajnok.

Képünk egy Zimmy nevű kitűnő amerikai uszót és műugrót ábrázol, akinek nincsenek — lábai. Ennek dacára számos győzelmet aratott, rendes testalkatú versenytársai felett.

Mindenféle hangszer, jól és olcsón,

mint ezt tizezernyi utánrendelés legjobban bizonyítja

Wolf és Társa, Klingenthal Sa. Nr. 994.

Nagy árjegyzék ingyen. Sok ezer köszönőlevél. 20.— pengőn felüli rendelések portómentesek. Gramofonlemez P. 220-tól.

A kilenc év előtti Rombach-utcai gyilkosság gyanúja miatt leartóztattak három férfit. Még 1919. decemberében történt, hogy a Rombach-utca 10. számú ház egyik földszintes lakásában ismeretlen tettesek megfojtották és agyonverték Brandl Izidor nyomdász Kis Etel nevű 19 éves cselédleányát és borzalmas kegyetlenséggel összeszurkálták a nyomdász 4 éves és 2 éves gyermekét. A tettesek azután elraboltak egy vaskazettát, amelyben negyvenötezer korona készpénz, egy aranyóra és egy pecsétgyűrű volt. A tetteseket a rendőrség a legerélyesebb nyomozás ellenére sem tudta kézrekeríteni, míg most a véletlen folytán lehullott a lepel a szörnyű bűn minden részletéről és a tettesek a rendőrség elé kerültek. A múlt hét közepe táján egy névtelen levél érkezett a főkapitányságra, amelyben az volt, hogy a Rombach-utcai gyilkosság tettesei, névszerint Wallenstein Ödön pincér, Wallenstein Manó nyomdász és Tóth Lajos fodrász Budapesten vannak. Kiderült, hogy a névtelen levelet Wallenstein Ödön elvált felesége írta. Az asszony a rendőrségen elmondotta azt is, hogy amikor a gyilkosok behatoltak Brandl Izidor lakásába, a cselédleány éppen gramofonon játszott és amikor az lejárt, a tettesek újra felhúzták a gramofont, hogy a szerencsétlen Kis Etel segélykiáltásait és halálhörgését meg ne hallják. A rendőrség a rablógyilkosság gyanúsítottjait, akik tagadnak, letartóztatta.

Egy héthónapos baba repülőutja. Eddig vajmi kevesen voltak, akik valaha is hallották hírét a délamerikai Columbia kiesi városának, a szép nevű Buonaventura-nak. Most azonban illő lesz megjegyezni ezt a nevet, mert Buonaventura világhírességre tett szert azzal, hogy ott adták fel a világ legelső élő légi-csomagküldeményét. Buonaventura lakóiról igazán nem hitünk volna annyi leleményességet s a fejlődés száguldó iramához való alkalmazkodást. Mert Buonaventura egyik polgára egy héthónapos csecsemőt indított utnak az Ecuador állambeli Guajaquilbe. A csecsemőt mint repülőpostai csomagot adta fel s a baba egyik kezére cédulát kötött ezzel a felirással: Romlónió! Sürgősen szállítandó! Az élő légi-csomag szerencsésen meg is érkezett Guajaquilbe, amelynek repülőterén maga az édesapja vette át a babát. — És még azt mondják, hogy Dél-Amerikában nem modernnek az emberek.

Akinek egyszerre négy felesége volt. A kecskeméti büntetőtörvényszék most ítélkezett Takács István gazdálkodó felett, aki négy asszonnyal kötött házasságot anélkül, hogy valamelyiktől is törvényesen elvált volna. A gazda azzal védekezett a bíróság előtt, hogy egyik asszonnyal sem tudott békességben élni, mert mindegyik hozzájuk vitte az anyját is. Azért kötött négy asszonnyal házasságot, hogy kipróbálja, melyik tudna legnyugodtabban élni. Ezután a bíróság sorba kihallgatta a négy asszonyt. Valamennyi Takács Istvánnak mondotta magát. Az első asszonnyal, Merész Julia ujszászi cselédleánnyal két hónapig élt együtt a gazda. A második asszonytól, Mészáros Máriaától egy év alatt mindenét kicsalta Takács, majd harmadikban Monoki Rozáliától, egy tiszaföldvári jómódu gazdaember leányát vette feleségül. A gazda ezzel az asszonnyal három évet töltött együtt. A negyedik feleséget, Tóth Karolinnak hívják, származására nézve ceglédi munkásasszony, a vádlott az ő pénzét is elherdálta. Takács Istvánt a bíróság három évi fegyházra ítélte.

Olvasóink n. b. figelmét felhívjuk Mravko utóda Gyuruss György puskaműves, Károly-körút 22., az udvarban levő üzletére, ahol 30 éves fennállása alatt lelkiismeretes és szakszerű kiszolgálással vevőinek teljes elismerését kiérdemelte fegyverek javításaival és átalakításaival, melyet saját műhelyében eszközöl. Raktáron tart legújabb rendszerű vadászfegyvereket, löszereket és pisztolyokat.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjü azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 december hó 31-én lejárt, hogy a mellékelt befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámokat levelezőlapkérésre ingyen küld a

„Vasárnap“ kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

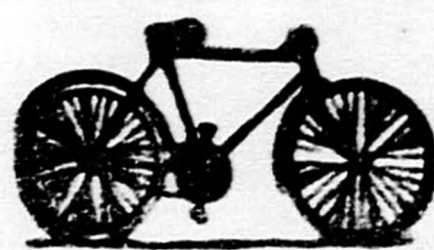
A szélhámos hasonmás. Pálfi Endre nógrádverőcei földbirtokos augusztusban bejött birtokáról a fővárosba, ahol villája van. A földbirtokos, mielőtt lakására ment volna, beült az Andrassy-uton egy kávéházba. Néhány perc múlva megdöbbenve vette észre, hogy a kávéház előtt megáll az autója s abból egy férfi száll ki, aki tökéletesen hasonlít rája. Pálfi a szemét dörzsölgette, nem tudta, ébren van-e vagy álmodik, de amikor a sofförje köszöntötte, megkérdezte tőle, hogy kit visz a kocsin? „A nagyságos ur ikertestvérét“ felelte a sofför, mire Pálfi felelősségre vonta hasonmását, aki irult-pirult és kínosan mosolygott. A földbirtokos látta, hogy visszaéletről van szó s bottal támadt az idegen férfiúra. Nagy botrány támadt, amelynek egy rendőr vetett véget, aki mindkettőjüket bevitte a rendőrségre. Ott azután kiderült, hogy Pálfi hasonmását Kenessey Pálnak hívják, erdélyi menekült vármegyei tisztviselő. Kenessey elmondotta, hogy egy vendéglőben látta Pálfit s akkor támadt az a gondolata, hogy *beköltözik a villájába és úgy él, mintha ő lenne a vidékre távozott földbirtokos.* A cseléség nem is vett észre semmit, csupán a sofför gyanakodott, de annak meg azt mondta, hogy *ő ikertestvére Pálfi Endrének.* Hetekig élt nagyszerű kényelemben a villában, mintha csak ő lett volna a földbirtokos. A kávéház előtti váratlan találkozás azonban véget vetett ennek a szép életnek. A bíróság Kenesseyt magánlaksértés címén *kétszáz pengőre ítélte.* Pálfi azonban megbocsátott s kibékült vele.

A köd baleseteket idézett elő Londonban. A mult héten ismét leereszkedett Angliára a híres köd. London fölött 250 méter vastag volt a sűrű ködréteg, mely a szélesenedes időben majdnem mozdulatlanul maradt. A köd számos balesetet idézett elő Londonban és a vidéken. Egy autóbusz az árokba fordult, de utasaiban nem esett nagyobb kár. London mellett egy leszállni készülő repülőgép összeütközött egy automobillal, melynek utasai közül ketten megsebesültek. A vonatok az egész országban késéssel érkeznek, a legtöbb légi járatot ideiglenesen megszüntették és Southamptonból több nagy hajó elhalasztotta indulását. A vasutvonalakon a jelzőkészülékek helyett jelzőpatronokat használtak.

Mussolini és a harminc telefonkezelő. Mussolini — mint ismeretes — számtalan kedvezményt biztosított a sokgyermekes családoknak s Olaszország népesedését azzal is igyekszik előmozdítani, hogy segítségére van a házasulandóknak, akiknek minden kedvezést megad, hogy családot alapíthassanak. A római telefonközpontban most harminc telefonkezelőnek el kellett volna hagyni az állását, mert férjhez mentek s a telefonigazgatóságnál érvényes szolgálati szabályzat értelmében férjezett nők nem teljesíthetnek szolgálatot. Mussolini tudomást szerzett az esetről és közbelépett. Az olasz nép bálványozott vezére nem engedte, hogy harminc leány elveszítse a kenyereit csak azért, mert férjhez ment. Az olasz lapok ujjongó örömmel és büszkeséggel tárgyalták Mussolininek ezt a közbelépését, amely egyenesen a fasiszta kormány népesítési politikáját szolgálja. A fasiszta kormány azonban más téren is harcol a sok gyermekért. Turati képviselő, a fasisztapárt titkára, az ügyvédi kamara elnökét arra kérte, hogy a fasiszta ügyvédek ne vállalják a titott műtételt vádolt szülésznők és orvosok védelmét, mert az ilyen tevékenység ellentétben áll a kormány elveivel.

Hangszerek legolcsóbbak és legjobbak a világhírű magyar királyi udvari hangszergyárban, Sternbergnél, Budapest, VII., Rákóczi-ut 60., hol mindenfajta hangszer kapható és nem kell vámot fizetni. Teljes fuvó- és vonós-zenekarok felszerelése legolcsóbban és legjobban. Világhírű zenekarok és zenészek szállítója. Kérjen árjegyzéket csak a Sternberg hangszergyárból, Budapest, VII., Rákóczi-ut 60., ne vegyen külföldről, mert már sokan póruljártak.

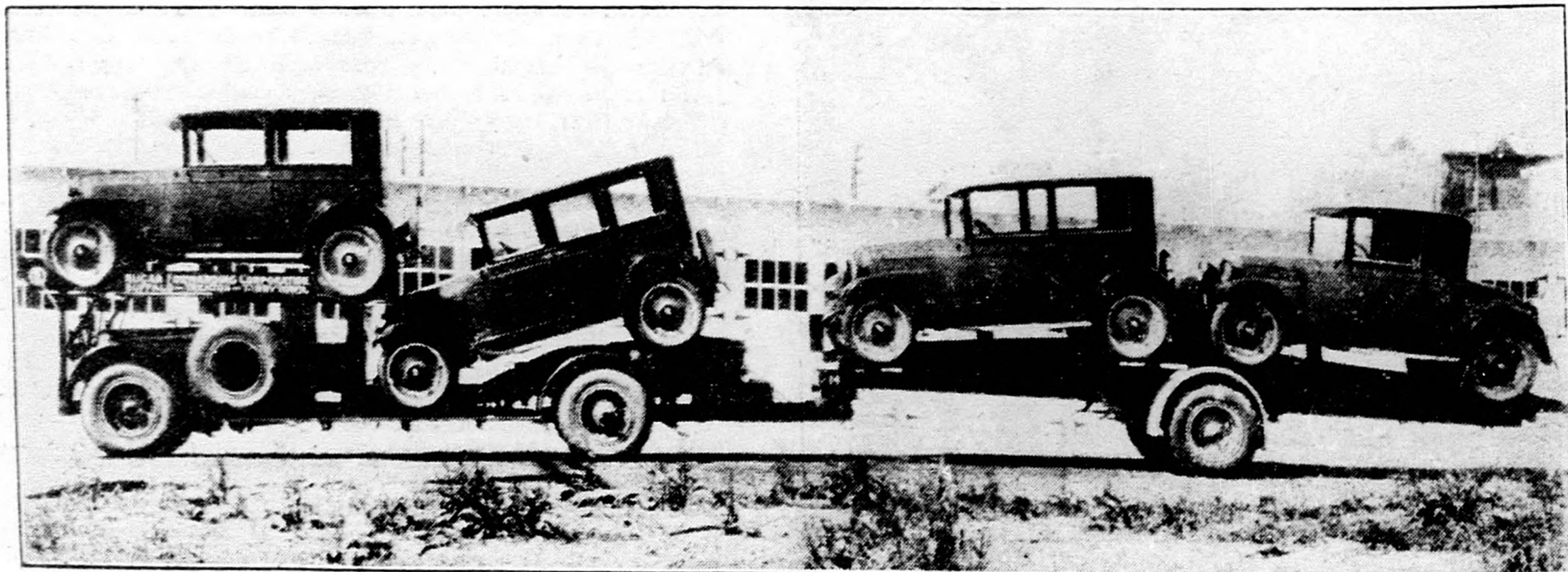
Harminc millió pengő értékű kábítószert akartak Amerikába csempészni. Az amerikai vámhatóságok a newyorki kikötőben nagymennyiségű narkotikum-csempészést lepleztek le. A Le Havreből érkező Rochambeau nevű francia gőzösről öt nagy ládát raktak partra, amelynek tartalma a fuvarlevél szerint keféárú volt. A ládák egyikét, a rendőrség felbontotta és a kefék alatt morfium-, ópium- és heroin-szállítmányt fedezett fel. Az öt láda körülbelül egy tonna narkotikumot tartalmaz, egy millió font sterling (27 millió pengő) értékben. A szállítmányt egy philadelphiai lakos címére küldték, aki úgy látszik, egy nemzetközi csempészbandának a feje s ez a banda Hamburg, Liverpool és Le Havre kikötőjéből folytatta manipulációit. Amerikai hír szerint ugyanez a banda hajtotta végre nemrégiben a milliárdos Rothenstein bankár rejtelmes meggyilkolását is.

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója

Világhírű The Whitwort kerékpárok kisorszálló, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

Érdekes teherszállító autók.

Ügyes szerkezettű amerikai teherautó, mely négy társát képes egyszerre szállítani.

Oroszországban a mezőgazdasági munkások sorsa a legrosszabb. Trockij népbiztos, aki elmenekült Oroszországból, könyvet írt a szovjetről. Szerinte a szocialista köztársaság ideálját immár végkép háttérbe szorította egy mindenható és önkényes vörös szervezet zsarnoksága, amely sok tekintetben a régi cári uralomra emlékeztet. Stalinnak sikerült lassanként a kommunista pártot befolyása utolsó foszlányaitól is megfosztani s a szovjetgyülekezetek hatalmát néhány tőle függő hivatalnokra átruházni, akik természetesen csak bábuk az ő kezeiben. A bolsevistauralom tizenegyedik évében a munkásosztály sorsa nyomorultabb, mint valaha volt. A munkanélküliek száma jóval túlhaladja a kétmilliót s legközelebb már eléri a hárommilliót is. A munkabérek állandóan süllyednek, az asszonyok és gyermekek munkáját a legirgalmatlanabb módon kizsákmányolják, a kormány mesterségesen terjeszti a munkások között az iszákosságot, mert a vodka eladása az egyik fő állami jövedelmi forrás. A gyári munkások teljesen ki vannak szolgáltatva az igazgatók és üzemvezetők önkényének; a munkaidő jóformán korlátlan, a lakásinség fojtogató. A mezőgazdasági munkások sorsa még rosszabb s munkabérek alig érik el a háborúelőtti színvonal 63 százalékát. Az iskolák állandóan fogynak s mindig nehezebb lesz a gyermekek iskoláztatása.

Katasztrófális tűzvész pusztított Berlinben. Berlin egyik gyárépületében, amelyben rádiótekerceket állítottak elő, eddig kinem derített okból robbanás következett be. A robbanás a műhelyben raktározott celluloid-készleteket is felgyújtotta. A négyemeletes épület földig leégett. A katasztrófa hosszú időre visszamenően a legnagyobb a Berlinben történt szerencsétlenségek között. Az eddigi megállapítások szerint harminchárman sebesültek meg, közülük hatan súlyosan. Minthogy valamennyi bérlista odaégett, ezidő szerint lehetetlen bizonyossággal megállapítani, hogy az épületben tartózkodó munkások valamennyien el tudtak-e menekülni. A tűz a felső emeleten tartózkodó munkások egy részét elvágta a külvilágtól. Ezek kétségbeesésükben még mielőtt a tűzoltóság kifizethette volna a legráshoz szükséges ponyvákat, az első és második emeletről leugrottak az udvarra.

A boldvai homokbánya betemetett három fiatal leányt. Borzalmas szerencsétlenség történt a borsodmegyei Boldva község határában levő homokbányában. Három fiatal leány, Lakatos Irma, Horváth Viktória és Horváth Erzsébet kimentek a bányába, hogy homokot szedjenek, munka közben azonban megindult alattuk a nedves föld, a felettük levő homokréteg beszakadt és betemette őket. A kétségbeesett szülők mindenféle keresték leányukat, amikor jelentés érkezett a csendőrséghez, hogy a bányában földomlás történt. A mentési munkálatok mindössze negyed óráig tartottak és azután megtalálták a három leány holttestét, egymás mellett a föld alatt. A szerencsétlenül járt fiatal leányokat óriási részvét mellett temették el.

A „Ratinolról“ az elismerőlevelek tömege nyilatkozik dicserően. A többek között ezt írja Andrassy Mihály gróf szigetvári intézősége: A „Ratinol“ nagyon jó eredménnyel végződött. — Igy ír Ferentzi Géza erdőteleki községi főjegyző: „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben a községi tenyészállatok istállójában befészkelődött patkányokat a „Ratinol“ előírással használata teljesen kiirtotta“. — Ezen irtóanyag beszerezhető: Ratinol Laboratorium, Budapest, Murányi-utca 36.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hol kaphatok jó minőségű hazai portugese, kadarka vagy mézes szőlővesszőt? (Sz. K., Kisláng.) — **Felelet:** Irjon a Teleki szőlőtelepnek (Villány) és kérjen ajánlatot.

Kérdés: Apánk végrendelet nélkül halt el és egy ház maradt utána. Joga van-e mostohaanyánknak a ránk eső házrész élvezetére (10.700. sz. előfizető, Kalocsa.) — **Felelet:** Igen, egészen holtá napjáig, vagy újabb férjhezmenetelig.

Kérdés: Tizenötévnél fiatalabb pásztorfiút tartok. A gyerek élelmet és ruhát kap, kell-e kereseti adót fizetnem utána? (P. F., Tokod.) — **Felelet:** Ha tényleg nincsen tizenöt éves, úgy nem kell fizetnie, de ha a 16. évét meghaladta, akkor köteles.

Kérdés: Közösen földet vásároltunk. A földet ügyvéd közvetíti s még nincsen átírva; már is kiszámította az átírás költségét. Eszerint az átírásért két százalékot, a bélyegilletékért egy százalékot kell fizetnünk. Jogos-e ilyen magas költség követelése? (O. F., Forró.) — **Felelet:** Az ügyvéd helyesen állapította meg a költséget.

Kérdés: 1. Vöm a szomszéd községben lakik. A községen átvonuló országut javításához az állam kavicsot adott. Most a község közmunkában hordatja szét a kavicsot az ut javításához. A vömnek a község határában még másfél hold földje sincsen és mégis ugyanannyi munkát akarnak vele végezteni mint a 25—30 holdas gazdákkal. A vömnek még van egy kis földje, de az már a mi községünkhöz tartozik. Állatja is esa: két tehene van. Jogos-e a tulságosan nagy közmunka? 2. Békében két holddal nagyobb volt a földem és 70 korona adót fizettem, most pedig 130 pengőt kell beszállítanom; mit tegyek, hogy mérsékeljék az adómat? (M. P., Gélye.) — **Felelet:** 1. A községi közmunkát a lakóhelyé tartozik minden ház- és földtulajdonos leróni. Ha igája van, igát közmunkával, ha nincs, akkor kézi napszámmal. A közmunka lerovása nem a birtok nagyságának arányában, hanem az igás fogatok számához mérten történik. Ujabbban, úgy tudjuk, már a tehénfogattulajdonosok is kötelesek bizonyos mértékben közmunkát leróni. A közmunka nagyságát a vármegyék szabályrendeletben állapítják meg. Ajánljuk, hogy nézze meg a közmunka kivetését a községgházán s ha még nem késő, éljen felebbezéssel. 2. Adósérelmére — nem ismervén az adatokat — csak annyit válaszolhatunk, hogy forduljon a községi jegyző urhoz, aki megmondja tételenként, hogy miért kell annyi adót fizetnie. Ha tulsoknak tartja adóját, úgy adjon be adómérséklés végett kérvényt a pénzügyigazgatósághoz.

Kérdés: Ez év májusában a tenyészállatdíjazáson egy tizenhárom hónapos bikám első díjat nyert. A bikát eladtam Jásd községnek s most az állatot kiselejtezték. Hogyan lehetséges, egy kitüntetett jószágot egy éven belül kiselejtezni? (S. J., Sár.) — **Felelet:** A rövid kérdésből nem lehet egészen tisztán megítélni a helyzetet, ismernünk kellene sok mellékkörülményt is. Igy ezt ajánljuk, hogy panaszát adja elő a járási m. kir. gazdasági felügyelőnek, vagy pedig forduljon közvetlenül az illetékes mezőgazdasági kamarához. (Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara, Győr.)

Kérdés: 1. Férjem a világháború folyamán hősi halált halt és én 1919-ben férjhez mentem. A férjhezmenéskor azonban nem esküdtem meg s azóta sem. A segélyt azonban megvonták; hová forduljak, hogy megkapjam? 2. Mennyi lesz az ára 1929 május végén a tiszavidéki buzának? (P. S., Tiszaszentimre.) — **Felelet:** 1. Ha a hadlövéggy férjhez megy, azonnal elveszti jogosultságát. 2. Jöslásokba nem bocsátkozhatunk a határidőpiac jegyzése szerint most a május hóban szállítandó buzáért 26 pengő 36 fillért jegyeznek.

Kérdés: 1917. évben kölcsön adtam 100 koronát. Az illető csak egy évre fizetett kamatot. Mennyit követelhetek most vissza? (B. O., Babót.) — **Felelet:** Lapunkban már sokszor írtuk a valorizációval kapcsolatos kérdésekről. A készpénztartozásokat csak abban az esetben értékelik át, ha azt a kölcsönvevő értékálló dologba fektette. Másképpen nem követelheti, csak a kölcsön adott összeg átszámított értékét, azaz nem egészen egy fillért.

Kérdés: Törvénybe iktatták-e már a kisiparosok nyugdíjáról szóló törvényjavaslatot? (V. J., Old.) — **Felelet:** Még nem.

Kérdés: Földemen ötezer korona hosszulejárata kölcsön volt, amit 1919-ben megfizettem. A bank az eredeti kötelezvényt

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol
minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, VI/29. Király-u. 58.

Kérje most megjelent új
árjegyzékemet.

visszaküldte a törlési engedéllyel együtt, de az adóság még most sincsen törölve. Mit tegyek, hogy töröljék? (H. S., Mártély.) — **Felelet:** A törlési engedély alapján önnek kellett volna kérnie a törlést, ha nem tette még, úgy kérje most. Ha pontosabb választ óhajt, úgy küldje be hozzánk a törlési engedélyt. Válaszbélyeget, 32 fillért mellékeljen.

Kérdés: Nagyném Clevelandban lakik, a címét nem tudom, hol lehetne utána tudakozódní? (P. J., Dunaszentbenedek.) — **Felelet:** Irjon a clevelandi magyar kir. konzulnak és kérje meg, hogy tudakozódjék utána. A konzul címe: Royal Hungarian Consulate, Cleveland, O., 750, Prospect Ave, Room 201-203.

Kérdés: Hol kaphatok ökölvívásról szóló könyvet? (K. K., Kiskunfélegyháza.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható: Kankovszky: Az ökölvívás művészete, ára: 2.80 pengő, Lukács: Az önvédelem iskolája, ára: 2.60 pengő.

Kérdés: 1. 1921. évben fizettem vagyonszállítást. Az összeg huszezer koronánál többet tett ki és egy része hadikölcsönkötvény volt. Hogyan számolják el majd a befizetett összeget? Községünkben ugyanis sokan még egyáltalán nem fizettek vagyonszállítást. Nem kéri-e tőlem még egyszer a kifizetett összeget? 2. Hol állapítják meg a kataszteri tiszta jövedelmet? 3. Hogyan van kivétel községünkben a tanítói nyugdíjalap járuléka? (1914. sz. előfizető, Bakonyzentiván.) — **Felelet:** 1. Ha már lefizette a vagyonszállítást, akkor nem követelik még egyszer. Ha a hadikölcsönkötvényeit, amiket vagyonszállításba adott, vissza szeretné venni, úgy azt kérvényeznie kell. Eddig azonban ilyen kérés még nem fordult elő. Kérését a pénzügyigazgatóság útján a pénzügyminisztériumba kell beadnia. 2. A kataszteri felvétel alkalmával, régen kataszteri biztosok állapították meg. Ha most újra szeretné megállapíttatni, úgy a vármegyei gazdasági egyesület útján terjessze elő kérelmét a pénzügyminiszter urhoz. 3. Az adózók részéről fizetendő külön tanítói nyugdíjilletékről nem tudunk. Minden évben egy bizonyos összeget állítanak be a községi költségvetésbe a tanítói nyugdíjalapra, mint szükségletet. Ezt azonban a költségvetés keretén belül a kivett községi pótdoból kell fedezni.

Kérdés: 1. Már az ezévi adómra is rendszeresen fizetek, mégis kijött a végrehajtó és lefoglalt egyes holmikat, hogyan lehetséges ez? 2. Lehet-e helypénzt szedni olyan egyéntől, aki a maga termelvényeit árusítja a helybeli piacon? (K. L., Földes.) — **Felelet:** 1. Ilyen rövid kérdéskörből nem látjuk világosan a tényállást és így pontos választ nem adhatunk. Ajánljuk, hogyha adóját rendszeresen fizeti, úgy azonnal jelentse be panaszát az adóhivatalnál. Előbb jó lesz, ha megnézi az adóügyi jegyző urnát, hogy nem maradt-e el tényleg az adójával. 2. Igen.

Kérdés: Huszonöt százalékos hadirokkant vagyok, szeretném a végkielégítésemet megkapni, hogyan lehetséges és milyen összegre számíthatok? (I. T., Erdőkővesd.) — **Felelet:** A végkielégítést kérvényezni kell a m. kir. népjóléti és munkaügyi minisztériumtól. A szokásos végkielégítés egy évi nyugdíj összege.

Kérdés: Hol van Budapesten a szellemileg fogyatékos gyermekek gyógyintézete? (F. F., Bajna.) — **Felelet:** A m. kir. állami gyógypedagógia-intézet, Budapest, I., Alkotás-utca 53. szám alatt van.

Kérdés: 1. Kötelező-e az urbéres legelőbirtokosságnak legelőtársulattá való átalakulása? 2. Hová kell befizetni a legelőterületen főkvő fakitermelésből befolyó összeget? 3. Milyen

formák között kell történnie a szóbeli végrendeletnek, hogy az érvényes legyen? (K. N., Babocsa.) — **Felelet:** 1. Nem kötelező. 2. Ha a kitermelendő fák nem az illető járási erdőgondnokság által készített s a felsőbb erdészeti hatóság által jóváhagyott üzemterv szerint használják ki; hanem csak egyes darabokat, vagy szélöntvényeket értékesítenek, akkor az ezekért befolyó pénzek az urbéres birtokosság pénztárába folynak. Ellenkező esetben a befolyt összeg a vármegyei pésztaárba küldendő fel s ebből a bizonyára nagyobb összegből az urbéres birtokosság esetleges adósságait kiegyenlítik. 3. Hogy a szóbeli végrendelet a törvényes alakú kellekekkel és joghatállyal bírjon, szükséges, hogy végrendelet által külön e célra meghívott tanúk a végrendelet ideje alatt folytonosan együtt legyenek. Minden ettől eltérő módon tett szóbeli végrendelet érvénytelen és hatálytalan.

Kérdés: 1. Egy évvel ezelőtt földet vásároltunk. A földet mérnökkel mérettük fel egyes darabokra. Amint most rájöttünk, a földdarabok kisebbek, mint amilyeneknek kellett volna lenniük. Kitől követelhetjük a hiányzó földeket és köteles-e a mérnök újból felmérni a földeket? 2. A Brehm-könyvre beküldtem a szelvényt, megkapom-e a könyvet? (2836. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Szólítsák fel a mérnököt, hogy a hibás mérés következtében előállott visszas helyzet megszüntetése végett díjmentesen mérje fel újból a földet. Ellenkező esetben Önök az ő veszélyére és költségére felméretik. 2. Ha nem kapná meg, úgy forduljon egyenesen a Brehm-könyv kiadójához: Budapest, IV., Váci-utca 17. szám.

Kérdés: Érdemes-e anyarozsot termelni; hol kapható hozzávaló vetőmag; hogyan kell vetni az anyarozsot? (Ifj. Gy. Gy., Medgyesegyháza.) — **Felelet:** Az anyarozsot gyógyászati célokra vásárolják. Mielőtt azonban a termesztéséhez fogna, keressen előre vevőket, nehogy azután jó anyarozstermése lévén, mégse tudjon belőle kellő mennyiséget értékesíteni. Mint a vetőmag, mint az értékesítés végett forduljon a Pantodrog magyar gyógynövénytermelő- és értékesítő r.t.-hoz, Budapest, V., Visegrády-utca 7. szám; itt azután egyúttal a vetés módjára is megkapja a megfelelő utbaigazítást. Fordulhat még a földművelési minisztérium gyógy- és ipari növényforgalmi irodájához, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.

Kérdés: Nálunk a községi bíró meghalt. Ki felelős az elhunyt olyan tetteiért, amelyekből a községre anyagi kár származott? (M. P. N.) — **Felelet:** Az elhunyt bíró tetteiért anyagi tekintetben az örökösök felelősek. De óvatosságra intjük, mert csak teljes bizonyossággal állítható esetben lehet és kell is fellépni az örökösökkel szemben. Tartoznak ezzel önmagunknak, de az elhunyt emlékének is.

Kérdés: Ötven százalékos hadirokkant vagyok, kell-e a községben éjjeli őrszolgálatot teljesítenem? 2. Az O. F. B. útján vagyonszállítási földeket kaptunk, ezeknek mikor állapítják meg az árát? (Hű olvasó, Dömsöd.) — **Felelet:** 1. Saját személyében nem, de helyettesítéséről gondoskodnia kell. 2. Ha nem állapították meg még meg, úgy kérvényben kérjék az ár megállapítását. A nem vagyonszállítási földek árát már megállapították és az erről szóló tudósítás lapunk 51. számában jelent meg. Harmadik kérdése nem világos, ismétlje meg, akkor pontos választ adhatunk.

Kérdés: Hadifogoly hozzátartozóm van Szibériában, hogyan lehetne hazahozatni? (N. I.-né, N.) — **Felelet:** Amennyiben tud róla, hogy hozzátartozója még tényleg Szibériában van, úgy forduljon a m. kir. honvédelmi minisztériumhoz és a minisztériumban működő hadifogoly osztály révén kérje a fogoly hazahozatását. A fogoly utazási költségeit azonban önnek kell majd fizetnie. A minisztériumhoz irandó kérvényben irjon le minden olyan adatot, ami a fogolyra vonatkozik.

Fülei rk. egyesületi tagok. Olvassák el a „Hű olvasó Dömsöd”-nek adott válaszukat. Ez önökre is vonatkozik.

Kérdés: Lesz-e 1929. évben is vitézzé avatás? (5006. sz. előfizető.) — **Felelet:** Igen, lesz, de ez év december 31-ig kell az avatásra jelentkezni; sürgősen jelentkezzen a vármegyei vitézi széknél.

Kérdés: Földet béreltem hat évre és a bérbeadó meghalt. Érvényben marad-e a bérleti szerződés? (T. J., Mezőnagymihály.) — **Felelet:** A bérleti szerződést — ha csak a halál esete való megszűnés kikötve nincs — a bérbeadó halála nem szünteti meg s így a szerződés tovább is érvényben marad.

Kérdés: Táncitanító szeretnék lenni; elég ügyes vagyok s a legkülönbözőbb táncokat tudom; mit tegyek? (H. J., Szegvár.) — **Felelet:** Táncitanítói tanfolyamot özv. Róka Pálné tánciskolája (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 4.) szokott rendezni, ahol a táncitanítói vizsgát is leheteti. Irjon a fenti intézetnek és kérjen utbaigazítást.

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd amortizációs kölcsönt 7 $\frac{1}{2}$ százalékos típusban készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre kisbirtokosok is.

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

Kérdés: 1. Miért nem használja a hercegprimás ur a kereszttségben kapott György nevet? 2. Mennyi a fizetése egy pénzügyőrnek? 3. Egy font hány dekagramm? 4. Hány méter egy mértföld? 5. Bőtermő középérésű vetőburgonyára van szükségem, hol kaphatók? 6. Tengerim ez évben üszögös volt, mit tegyek, hogy jövőre ne legyen üszögös? 7. Hány négyszögöl egy nyilas? (Ifj. T. J., Kiskunfélegyháza.) — **Felelet:** 1. Mert, amikor a Szent Benedek rendbe belépett, Jusztin nevet vett fel. Ugyanis az egyes szerzetesrendeknél a belépő szerzetes új nevet kap, így van pl. a bencésekénél is. 2. A kezdőfizetés, az ellátáson kívül ötven pengő körül van. 3. A köznapi életben, általában egy fél kilogrammot, azaz 50 dekagrammot értenek egy fonton. A német font azonban ennél kisebb, még pedig 45.5 dekagramm. 4. Egy mértföld 1.73 kilométer. 5. Csávázsa. 6. Irjon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének, Budapest, V., Alkotmány-utca 29, vagy a Monori Magkereskedésnek, IV., Kosuth Lajos-utca 3., és kérjen ajánlatot. A földjének minőségét és az esőjárás viszonyokat is írja meg. 7. A vidéktől függ. Egyik helyen hétszáz, másiknál négy.

Kérdés: Három évvel ezelőtt megnősültem, amikor is az apósom házához költöztem. Nemrégiben megbetegedtem. Ki köteles az utánam járó orvosi és kórházköltséget fizetni, az após-e, vagy pedig a szüleim? (11.802. sz. előfizető.) — **Felelet:** Ha még kiskoru, úgy a hozzá legközelebb állók, azaz a szülei.

Kérdés: Hol lehet idegen pénzeket és régi fémpénzt beváltani? (Ifj. Gy. S., Drávacséhi.) — **Felelet:** Idegen pénzt szintén vásárolnak a bankok. Ezüst koronákat és régi nikkelpénzeket vásárol a m. kir. pénzverő (Budapest, IX., Üllői-ut 102. sz.)

Kérdés: Erdőőr akarok lenni, már egy éve szolgálatban vagyok, mit kell tennem, hogy a szakiskolára felvegyenek? (H. J., Lillafüred.) — **Felelet:** A felvételt kérvényezni kell. Kérvényét, amelyhez iskolai, orvosi, erkölcsi és születési bizonyítványát kell csatolnia, adja be a királyhalmi m. kir. erdőőri iskola igazgatóságához. Királyhalom, Szeged 2. A felvétel végett kérjen tájékoztatót az iskola igazgatóságától.

Kérdés: 1. Hol van nádfonógyár az országban? 2. Anyám hadiözvegy, eddig semmi segílyt sem kap, hova forduljon, hogy

kapjon némi járulékot? 3. Kapható-e Herrmann Ferenc: „Mezőgazdasági munkák“ című könyve és valamilyen állatgyógyászati könyv? (8589. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Lapunk egyik előfizetőjének, Pete Rudolf urnak van nádfonógyára Sopronkövesden, forduljon a fenti címhez. 2. Nézzon utána a járási népgondozó kirendeltségnek. Legjobb lesz, ha kérvényt ír a m. kir. népjóléti- és munkaügyi miniszter urhoz. 3. Nem kapható, helyette ajánlatos: Kodolányi Antal: „Mezőgazdasági munkák és teendők“. Ára 3 pengő 10 fillér. Ajánlható állatgyógyászati könyvek: Lukács A.: „Elsősegély nyújtás az állatok megbetegedésénél“, ára 2 pengő, Winkler-Balázs: „Baromfibetegségek“, ára 2 pengő 20 fillér; Kukuljevic József: „Védekezés az állati ragadós betegségek ellen“, ára 5 pengő 50 fillér; Hutya-Marek: „Állatorvosi belgyógyászat“, két kötet ára együtt 37 pengő 20 fillér.

Kérdés: 1. Gyümölcsfát akarok ültetni, hol kaphatok jóminőségű csemetéket? 2. A gyümölcsfák közötti területen spárgát tenyésztenék, lehetséges-e? 3. Hol kaphatok spárgatermesztésről szakkönyvet? 4. Kertem tyukjárásos, nem tesz-e kárt a baromfi a spárgagyökerekben? 5. Milyen géppel permetezzem a gyümölcsfát és a szőlőt? 6. Melyik jobb táplálék a fejős tehén számára, a rozskorpa vagy pedig a darált rozs? (K. M., Hévízgyörk.) — **Felelet:** 1. Irjon Unghváry József faiskolának, Cegléd és ránk való hivatkozással kérjen árjegyzéket. 2. Igen. 3. A spárgatermeléssel foglalkozók többek között: Bernátsky I.: „A veteményes kert“ című könyve, amely 3.60 pengőért kapható kiadóhivatalunkban. 4. Ajánlatos a baromfiakat kirekeszteni a spárgatermelés helyéről. 5. Jól bevált permetezők: Vermorel, Csepel stb. 6. Szoros szabályt felállítani nem lehet, egyik fajtánál a korpa eredményesebb, másiknál a darált rozs, de mind a kettő hasznos. Próbálkozzék meg előbb valamelyikkel.

Kérdés: 1. El kell-e számolnia a tanítónak az iskolásgyermekek beiratási díjával? 2. Rokonom Amerikába 1892. évben utazott és ott később meg is halt. Feleségének idehaza két évvel a férj elutazása után gyermeke született. Öröklé-e a gyermek az asszony férjének vagyonát? (Sz. D., Felsőkelecsény.) — **Felelet:** 1. Igen. Az iskolaszéknek vagy a gondnokságnak. 2. Nem.

TAGLÓ ALÁ VALÓ MÁR EZ
A KÓRSÁGOS FAJTA,
A LÓDOKTOR AZT MONDJA, HOGY
NEM SÉGITHET RAJTA.

MÉSZBE ÖNTÖTT **LYSOFORM** MAL
ELHAJTOM A JÁRVÁNYT;
BEMESZELEK VELE MINDENT,
NEM FOG BAJ A „SÁRGÁN“

LYSOFORM beszerezhető gyógyszerárakban, drogériákban és a Hangya-szövetkezet fiókjában.
Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyár Rt., **Újpest**, minden érdeklődőnek megküldi ingyen és bérmentve „Fertőtlenítés a gazdaságban“ című tanulságos füzetet.

Hol kapható mezőgazdasági munka?

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., II. emelet 207. ajtó) közlése szerint a következők keresnek mezőgazdasági munkást:

Munkáscsapatot:

Nemeskéri Kiss örökösök gazdasága (Göd, Pest vm.), 1929 március 15-től október 15-ig 20 I. oszt. és 2 II. oszt. summást, 40 pár aratót. Szerződni kíván december hóban. — *Dr. Wolf Ferenc* (Budapest, V., Hollán-u. 14., I/18.) Zala vármegyei pogányvárhegyi szőlőjébe 1929. évre 10 első- és 10 másodosztályu summást. — *Füvessy Imre* (Kecskemét, pénzügyi palota) hat óra keres 10 summást és 10 pár aratót. — *Havas Sándor és Varjas Gyula* építészek (Budapest, II., Rókushegyi-ut 5.) 80—100 kubikus munkást. — *Dr. Hoffmann Ede* (Nagynémetegyháza, u. p. Bicske, Fejér vm.), a jövő gazdasági évben hat óra 35 első- és 40 másodosztályu summást, lehetőleg Borsód vagy Heves vármegyéből. — *Gróf Lajos* (Drégelypalánk, Hont vm.), május 1-től október 31-ig 25 pár summást, kik aratnak és csépelnek és répát-tengeit művelnek.

Egyesek:

Füvessy Imre (Kecskemét, pénzügyi palota), 1929. évre nagycsaládu, munkabíró családtagokkal bíró egy juhászt, egy kanászt, egy gulyást és egy bolgár kertészt. — *Rosenberg Dániel* bérlő (Finke, Borsod vm.), kettő konvenció fejőst január 1-re. Szállítási költséget csak a vármegye területén belül térít meg. Évi bér: 14 hl. buza, 8 hl. rozs, 4 hl. árpa, 1200 öl tengeri föld, 100 öl kerti föld, 32 métermázsa szén, 2 méter fa, 1 szekér galy, napi 2 liter tej, 20 kg. só, 5 liter petróleum, 32 pengő, lakás és fejés után százalék. — *Lichtenstein-bérgazdaság* (Küngös, u. p. Csajág, Veszprém vm.), kettő konvenció tehenes fejőst. — *Csillag Vilmos* (Nyársapát, Pest vm.), tíz holdas szőlőbe egy kis családú vincellért. Irásbeli ajánlat. — *Báró Malcomes Gyula* (Csibrák, Tolna vm.), hatéves kocsi és 2 tehenest. Évi bér: 6 mm. buza, 10 mm. rozs, 1200 négyszögöl tengeri föld, 300 négyszögöl kert, napi 1 liter tej (tehenesnek napi 2 liter), 20 kg. só, 20 pengő készpénz, lakás, fűtés és koca legeltetése. — *Barcza Imre* gazdasága (Pusztta, Zámoly, u. p. Sósut, Fejér vm.), három fejős, három kocsi és három ökrös bérest új évre konvencióra. — *Weisz Lajos* igazgató (Zala vm.), egy okleveles vincellért Badaacsony vidékéről.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

December 30-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Pilis.

December 31-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Tápiószéle.

Január 1-én, kedden.

Nincsen vásár.

Január 2-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Dombóvár, Kaposvár, Mezőtur, Miskolc, Pétervására, Polgár, Somogysámson (sertésvásár bizonytalan).

Január 3-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Enes, Ibrány, Onód, Tiszafüred. — Állatvásár: Celldömölk, Kiskomárom, Mezőtur.

Január 4-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Nagyhalász. — Állatvásár: Mindszent. — Kirakodóvásár: Mezőtur.

Január 5-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Tiszaluc. — Kirakodóvásár: Mindszent.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Ifj. K. L., Drávapiski. Sajnálattalunkra, elkésve érkezett. — *Sz. Ö., Gödörháza.* Csak olyan verssel foglalkozunk, mely a beküldő eredeti munkája. Ön ezeket lemásolta. Jókivánságait hasonlókkal viszonyozzuk. — *T. G., Kondorostanya.* Rejtvényét nem közölhetjük, mert a megfejtést nem közölte velünk. Tessék még egyszer beküldeni. — *V. K., Tiszasüly.* Válogatunk belőlük. — *V. I., Tiszasüly.* Az előbbi üzenet Önnek is szól. — *P. J., Liszó.* Fogadja leghálásabb köszönetünket elismerő soraiért. Kérjük, ajánlja lapunkat ismerősei körében. Rejtvényeiből közlünk, tréfájára sor kerül. — *V. L., Sály.* Közlünk belőlük. — *Ifj. Ö. S., Csánig.* Nagyon hosszú; van ennél Öntől jobb is nálunk. A tréfa jó. — *M. J., Somogyvisonta.* Rövidesen sor kerül egyre. — *E. G. B., Pusztamérges.* Tréfáiból közlünk. Rejtvényeiből is. — *K. K., Magyarlak.* Fogadja legőszintébb köszönetünket előfizetőgyűjtőmunkájáért. — *G. F., Felsővadász.* Fogadja legőszintébb köszönetünket előfizetőgyűjtőmunkájáért. Kérjük, támogassa továbbra is lapunkat. — *V. V., Kisbajom, Sz. I., Turony, L. J., Kastélyosdombó, G. J., Balatonberény, Sz. E., Bük.* Fogadják hálás és viszonzásrakész köszönetünket lapunk táborának növelése terén elért szép sikereikért. Valamennyiüket arra kérjük, továbbra is folytassák lelkes, önzetlen munkájukat, hogy megteremthessük a magyar falusi nép hatalmas lapját. Az új előfizetők címére a lapot megindítottuk, természetesen naptárt is küldünk.

TRÉFÁK

Fizetés.

— Megyek az orvoshoz. A fiam kétfillérest nyelt.

— Hát te négy pengőt akarsz fizetni azért, mert a kétfilléres megkerül

(Beküldte Almásy Ferenc Pilskiről.)

Baleset.

Anyá: Rettenetes! A kisbaba szájából eltűnt a szájharmónika! Azt hiszem lenyelte!

Apa: Fújjál csak bele a szájába, megszólal-e benne?

(Beküldte Wessely Mihály Kelecsénypusztáról.)

— Hallom, hogy elveszed a milliódos Pollák-leányt. Hát te, a nagy Ideálista, is érdekből nőszülsz?

— Tévedsz, ez a legtisztább szerelmi házasság. Az egész hozományt a hitelezőim kapják.

(Beküldte Aracs Sándor és Barnok Mancika Kispeterdről.)

Beszámoló.

— Igazán ott voltál az akasztásnál? Na mit szólt az elítélt?

— Hallgatott. Sem az akasztás előtt, sem azután, nem szólt egy szót sem.

(Beküldte Nagy Imre Pálmonostoráról.)

Megbocsátás.

Kohn haldoklik. Halála előtt szól a feleségének, hogy hívja az anyakönyvvezetőt.

— Minek — kérdi meglepve Kohnné.

— Meg akarok neki — bocsátani.

(Beküldte ifj. Kis Bagoly József Kispeterdről.)

Ebédnél.

Apa: Mit bögsz te mamlasz?

Gyerek: Ezért a kis huskáért kellett azt a nagy ökröt le-saglózni?...

Egy kis tévedés.

Huszéves házassági évfordulón kérdi az ünnepezt férj:

— Emlékszel-e még, amikor a népligetben az első csókot adtad... Milyen boldogok voltunk akkor?

— Micsoda? — kiáltja meglepetten a feleség. — Hiszen sohsem voltam veled a népligetben!

— Ah, akkor összetévesztelek valakivel, — felelé könnyedén a férj.

(Beküldte Tóth Boldizsár Tiszakaradról.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

a a a a a ság
a a a a

(Beküldte Pogány János Felsőkelecsényről.)

2. Pontrejtvény.

e . h . l . m . t . á . k . r .
l . o . a . z . g . z . á .

(Beküldte Nagy Géza Tiszaszőlősről.)

3. Szórejtvény.

e e e e e e e e e e e e
D S

(Beküldte ifj. Jakab András Dudarról.)

4. Szórejtvény.

Tudós Ő „Lehullott a rezgő nyárfa“ ...

(Beküldte Tóka Mihály Berkesdről.)

5. Szórejtvény.

glóbus szalad ó
ö

(Beküldte ifj. Targanyi József Kiskunfélegyházáról.)

6. Pontrejtvény.

B . l . o . u . é . e . a . a . á .
n . p . l . a . ó . n . k

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiről.)

7. Számrejtvény.

10 25 1 21 16 24 52 17	Magyar gyász.
11 5 51 14 58 32 15 18	Verekedés.
38 43 20 62 3 42	Nemzet.
48 33 59 19 54 7	Enélkül nincs élet.
22 39 10 3 9 30 43 61 26	Biztatás.
34 16 31 38 55 35 12 6 37	
50 14 52 45	Bátorság.
49 53 27 4 5 54 23	Bizunk.
40 60 28 56 36 2	Szin.
44 13 47 46 8 57	Jármű.
29 30	Szám.
41	Egy betű.
1-62	Gyönyörű mondás.

(Beküldte Szilágyi Gábor B. - Derecskéről.)

8. Pontrejtvény.

. a . a . á . y . m

(Beküldte Őri Erzsébet Csánigról.)

10. Betűrejtvény.

aí
bá
bú

(Beküldte ifj. Kis Begoly József Botykaról.)

9. Szórejtvény

nap nap (-p)

(Beküldte Tóth András Gyuláról.)

11. Szórejtvény.

Magaslat O Verdun

(Beküldte Bartos József Pusztahencséről.)

12. Betű- és szórejtvény.

EEEE SKOT D 20 (-z)
É (T=I)

(Beküldte László József Putnokról.)

13. Szórejtvény.

Bak Bak CS
A

(Beküldte ifj. Császár Ignác Mezőtárkányból.)

14. Szórejtvény.

elfojt (-el) szalma

(Beküldte Farkas Károly Kiskundorozsmáról.)

15. Szó- és betűrejtvény.

t l forgat Z póni
sz

(Beküldte Tábori Juhász István Borotáról.)

16. Szórejtvény.

Csuka paripa DE T
ó=o (é=e)
karika S I nő
(e=ö)

(Beküldte Kolb Péter Kocsoláról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő évi 3-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésze érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

Az 50-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése: 1. Szórejtvény: Józánész. 2. Pontrejtvény: Légy szegény, vagy dugszag, azért Istenről s hazáról soha meg ne feledezz. 3. Betű- és szórejtvény: Sok lud disznót győz. 4. Pontrejtvény: Bihari leventék otthona. 5. Szórejtvény: Hivatalszolga. 6. szórejtvény: Körülöttem. 7. Pontrejtvény: Keresztény család. 8. Pótlórejtvény: Rózsabokorból jöttem a világra. 9. Szórejtvény: Napi események. 10. Szórejtvény: Kánikula. 11. Szórejtvény: Szerencsétlenek. 12. Szórejtvény: Somogy vármegye. 13. Pontrejtvény: Aki mer az nyer. 14. Szórejtvény: Házasság. 15. Pontrejtvény: Gátra magyarok. 16. Szórejtvény: Falu végén kurta koresma.

Helyesen megfejtették: Diószegi Lajos, Szegő Lajos, Bakos Joachm, ifj. Szokodi Kálmán, Gere Ferencné, Timór Gergely, Csikós János, ifj. Tóka József, Sántha Aladár, Szarka János, Palocsay Jenő, Pogány János, Buzás Sándor, ifj. Tarjányi József, Tóka Mihály, Gachal Annuska, Tóth S. András, Sebők János, Giebitz Márton, Csizsár Ferenc, Baranyai Imréné, Bene Lajos, Sz. Balogh Lukács, Fülöp József, Élő G. Balázs, Szabó Miklós, Schmutk János, Fésüs Mariska, Békefi László, Zilahy Juliska, Bicsánszky György, Papp Zsuzsika, ifj. Bordás Antal, Kiss Gizella és István, Valter Mariska, Kraicsovits Stefi, Soltész Rudolf, Soltész Rudolfné, Karli Etuska, Mrazik József, Ottmár Piroška, Török Ferenc, Tábit István, Szántó Balog Kálmán, Laczó Ilonka, ifj. Kusnyár Márton, Szabó József, Berecz István, Nagy Géza, Farkas Ferenc, Karcagi Nemzeti Olvasókör, ifj. Szarvas Mihály, Vallyon Évike Erdős Mihály, Börcsök Sándor, ifj. Nyaka Gyula, Csire József, Aracs Sándor Barna Mancika, Szarka Zsigmond, Tomaskó Sándor, Szily Mariska.

Jutalomkönyvet nyertek: Fésüs Mariska (Alsónovaj), Papp Zsuzsika (Csökmő), Csizsár Ferenc (Hegyháthadász), Ottmár Piroška (Litke) és Tábit István (Sövényháza).

Az 51. számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Hosszulejáratu törlesztéses kölcsönöket

folyósítatunk 35 évre legalacsonyabb kamat, 100 százalékos kifizetés mellett. A kölcsön stornódij nélkül bármikor visszafizethető. Kamat- és tőketörlesztés félévenként utólag fizetendő. Bekebelezési bélyeg és- illetékmentes.

Költségelőleget nem fogadunk el.

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körut 10 (Tulajdonosok: Okányi és Imler okleveles gazdák)

Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles telekkönyvi kivonat és hiteles kataszteri birtokiv. Tanácsot adunk minden gazdasági vonatkozásu ügyben.

A KEZTYŰ.

EGY ANYA NAPLÓJÁBÓL.

Csend van. Ünnepléses karácsonyi csend... Kint nagy pelyhekben hull a hó. Szépen, lassan száll az angyalok dunyhájából a fehér finom pihe. . . Jó hideg lehet. Csikorog a hó az őrző katonák lába alatt . . . Egy, kettő . . . Egy, kettő. . . Ropog lépésük. Mennek az utcán, őrzik a várost. Azután újból csend. Néptelen az utca megint. . .

A gyermekeket már lefektettem s az öreg Anna nő is behúzódott kuckójába. Pedig hogy erősködött:

— Majd elmegyek én biz' a téns asszonnyal éjféli misére. Ugy biz-a. Csak ne tessék busulni A má' szent igaz, hogy ha a tekintetes ur itthon lenne, övele biztosabban mehetne, mint ilyen öreg csonttal; de hát neki a háboruban kék lenni. Na majd esztendőre csak hazajön és akkor . . . akkor együtt teccenek a dómkába menni. Igaz-é?

S most hogy alszik. Behallom a szobába erős szuszogását. Hadd aludjék. Rá fér egy kis pihenés. Egész nap talpon volt. Egyszer a kis Jolánkát vigyázta, nehogy kiösonjék a csöppi kabát nélkül az udvarra hófőzőcskét játszani; majd a fát segített diszíteni . . . Azután pedig már korán hajnalban neki látott a sütésnek-főzésnek. Hogyan szorgoskodott a guba-sütésnél!

— Ugy-ugy, tekintetes asszony, így aztán fájtós. Jaj, csak a tekintetes ur is ehetne belőle? Hát még a patkóból, vagy ebből a gyönyörűsége szép potykából.

És este, vacsora előtt is, amikor a zongorához ültem, és Ilonka, Károlyka cérnahangoeskáján felcsendült a Mennyből az angyal . . . ő is, az öreg Anna velem együtt könnyezett. Mind a kettőnknek volt kiért. Anna két fiáért, kiket özvegységére támaszul nevelt; én meg Imrémért . . . Szegény öreg. Nem zavarom álmát!

A kicsikék és pihennek. Épp most néztem meg őket. Ilonka, szívünk első gyümölcse, mint angyalka, olyan édesen fekszik a nagy ágyban. Kezében az egyik könyv. Ahogy olvasta, azzal aludt el. Az ágy mellett, az asztalkán kis fehér selyempapircsomag, benne a gyűrű, amit egyszer — Te tudod, naplóm — Imrétől kaptam karácsonyra . . . Most az Ilonkái. De hogy örült neki. Éjszakára is azért vette le, hogy ne kopják az ujján.

A széken rendberakva ott az új ruhácskája. Nem valami kitünő anyag, amire tellett! A varrása sem a legjobb, én varrtam szegénykének. De hát, háboru van . . .

Jolánka, szemünk ragyogása, olyan, mintha valamelyik híres képből öltött volna testet. Még álmában is mosolyog. Apró kis szájacskája néha megnyílik, talán azt mondja:

— Anyuta, aputa, anyuta, dadda!

Kövére kezében ott szorongatja a babát s erőszakal sem lehetne kifejténi onnan. Az ő ruhácskája is ott van az ágy végénél a széken. Már meg is gyűrte egy keveset. Nem akart a kis huncut addig lefeküdni, míg rá nem adta Anna, vagy amint ő mondja: dadus, az új ruhát. Így azután csak, amikor elaludt, vetköztettem le.

De most szent a béke s a csöppi boldogan álmodik . . .

IRTA: SZENTMIHÁLYI JÓZSEF.

Szándékosan utoljára hagytam Károlykát, pedig korszertint a második, de amint az alábbiakból látható, megérdemli, hogy külön írjak róla. Nem utolsó hely illeti meg, de első. Ezt csak ketten tudjuk most: az Isten és én. Holnap megírom Imrének, örüljön, — hiszen ilyen lehetett valamikor ő is.

Hogyan is volt?

Ugy félhat tájban Károlyka beállított az ebédlőbe. Én éppen a fát diszitettem, Annus is segített. Már majdnem megvultunk. Még a tetejére kellett csak a szép tükrös diszt felerősíteni, amikor valaki erősen kopogott az ajtón.

— Ki az?

— Én vagyok, Károlyka! — szól kívülről a hang. — Anyuka, kérem szépen, tessék beengedni! Nagyon sürgőset akarok mondani!

— Mi az, fiam? Most nem jöhetsz be, várj egy keveset az ajtónál, azonnal kimegyek hozzád.

— De tessék ám sietni, mert borzasztó fontosat mondok!

Kimentem hozzá.

— Halljam, Károlyka! Mi az a nagyon sürgős, fontos ügy, amit csak nekem akarsz megmondani?

— Anyuka kérem, — vágta össze bokáját katonásan Károlyka — tessék szíves lenni egy órai sétára elengedni!

— Most, fiam, ilyen sötétben és karácsonyestén? Hiszen mire hazajönnél, késő este lesz és már meggyújtjuk a karácsonyi gyertyákat. Fiacskám, késő van már, nem lehet!

— De, anyukám, tessék elengedni!

— Sétálni, fiam, nem engedlek! Egyedül nem mehetsz. Most meg nem ér rá senki, hogy elkísérjen. Menj a gyerekszobába és játssz!

Ezzel ott is hagytam. Láttam, nem jól esik neki, de ilyen gondterhes időben eleget gyötrődöm még akkor is, amikor valamelyik később jön haza az iskolából; nem hogy még én küldjem el barangolni és hozzá este.

Befejeztük a diszítést. Annára biztam Jolánka öltöztetését. Ilonka terített s Károlykának kellett volna segítenie. De Károlyka nem volt található.

Mégis elment. És pont karácsony este kell majd megfedni! Ilyen kis imposztor. Na, csak jönne már haza; majd holnap kikap. Ma nem. Karácsony van, a béke ünnepe . . . De hol lehet? Félhét, na, most jön! De nem, valaki elment az ajtó előtt. Elmúlik a háromnegyed. Jolánka, ilus ünneplőben, Annus is felvette a fekete ruháját; én is átöltöztem. Hetet üt az óra s Károlyka sehol. Lassan multak a percek. Hét óra öt perc. Gyenge kotorászás hallatszott az ajtó felől. Kiküldöttem Annát. Ő az. Kinyitotta bátran az ebédlőajtót; le sem vette a kabátját, csupa hó volt; felemelte a fejét és hozzám jött, a nyakamba borult és megcsókolt.

Első pillanatban örültem, hogy végre előkerült, de már meg is bántam, hogy engedékeny voltam s rászóltam:

— Ki látott ilyen havas-lucskos ruhával a szobába jönni! Menj és öltözz át, vacsorázunk.

— Anyukám! . . .

— Ne szólj semmit, siess és ne várass minket!

— De anyukám, szeretnék mondani valamit, — mondta megint.

— Jó, jó! De ráérsz majd vacsora után, ez remélem, nem olyan sürgős, mint a másik, amelyért még holnap számolunk.

Nem válaszolt, lehajtotta engedelmesen a fejét és elment.

Mikor megszólalt a csengő, elsőnek sietett be a szobába és hozzám jött.

— Anyukám, most, mielőtt a Jézuska ajándékait kiosztja, kell valamit anyukának megmondani!

— Na, nem bánom, ha kell, hát gyorsan, addig, míg mindenki bejön, megmondhatod.

És Karcsi sietve beszélni kezdett:

— Több, mint egy hónapja készültem a karácsonyra. A zsebpénzemből sikerült is egy egész ezüstkoronát félretenni. Ezen akartam valamit vásárolni és ezért kérekedtem el. Amikor anyuka nem engedett, kinyitottam az ajtót és leszöktem az utcára. Alig értem le, erősen havazni kezdett. Jól feltúrtem a galléromat, hogy be ne essen a hó és a Malom-utcán át siettem a főtér felé. Itt a Pitter bácsi kirakata előtt sokáig nézelődtem. Előre akartam kiválasztani, hogy mit veszek az egész koronán. De egykoronás holmi nem volt más a kirakatban, csak két-három keztyű. No, ez jó lesz. Ezzel be is mentem.

— Tessék parancsolni, fiatal ur, — szólított meg a segéd, miközben félretolt egy halmaz mindenféle árut. A polc mellett egy katona bácsi állt. Az egyik karja nagy fehér kendővel volt felkötve. Másik keze piros volt a hidegtől. Más nem is volt a boltban, még a Pitter bácsit sem láttam.

— Anyukának való egykoronás keztyűt kérek!

Mutatott is néhányat. A katona bácsi is keztyűket válogatott. Olyan meleg, bélelt keztyűt próbált a kezére.

A segéd odament hozzám.

— Na, ez éppen jó a vitéz urnak. Jó bélelt báránybőr van benne, ebben nem fázik meg és ami fő, potomárért adom, csak két korona ötven fillér az ára.

— Két korona ötven, hm, az egy forint huszonöt, — annyit nem tudok fizetni, — mondta a katona bácsi. — Adja olcsóbban. Szegény vagyok, csak nyolc picula a pénzem.

— Nyolc . . . nyolc, annyiért nem adhatom, kikapok a gazdámtól. Hanem, hát a végső árát megszámitom két koronában. Jó lesz?

Még sokat alkudoztak, a segéd sehogyan sem engedett.

— Hát akkor Isten megáldja, — szólt a katona bácsi. — Több pénzem nincsen. — Feltette a sapkáját és kiment.

Otthagytam a kiválasztott keztyűt és utánasiettem. A sarkon értem utól. Gyorsan a kezébe csusztattam a koronát s azt mondtam neki:

— Bácsi kérem, ez a maga Jézuskája; menjen vissza és vegye meg a keztyűt! Nem akarta elfogadni, de én elszaladtam . . . És most itthon vagyok. Ugy-e, nem tetszik haragudni? Nem hoztam ajándékot.

Igy beszélte e Károlyka . . .

Dehogyan haragudtam. Most is örülök, hogy ilyen fiunk van, mint Károlyka . . .

Holnap megírom Imrének . . .

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak december hó 24-én.)

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—56, duplanullás finom tészaliszt 42—46, nullás 42—46, kettős főzöliszt 38—42, négyes kenyérliszt 36—40, hatos 34—36, nullás rozsliszt 42 fillér kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús: Vesepecsenye, tisztított 360—600, rostélyos, vastaghátszin, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—300, fartó, hátszin, csontos oldalas, tarja, szegye 140—300, gulyásnak való 100—200 fillér kilogrammonként. — Borjúhús: Felzeletelt comb 360—480, sütnivaló 180—380, pörköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — Juh- és báránnyhús: Juhcomb 140—240, gerinc, lapocka 120—180, pörköltnek való 80—160, báránnyhús, hátulja 260—280, eleje 200—240 fillér kilogrammonként. — Sertészhús: Friss karaj 220—320, friss comb, tarja, lapocka 200—260, friss oldalas 180—240, kocsonyának való 100—160, vese velővel 180—280, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—380, vidéki 280—320, olvasztani való szalonna 200—230, sózott kenyérszalonna 220—260, füstölt 220—280, hár 220—240, zsíros tepertő 220—280, helybeli sertészsír 220—240, vidéki sertészsír 220—230 fillér kilogrammonként.

Tenyészárak és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.92—0.96, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.92—0.98, 1½—2 éves üszök 1.00—1.05, 1½—2 éves tinók 0.92—0.96, frissfejős fiatal tehén 1.35—1.40 pengő kg.-ként élősúlyban.

Gyapju. Debrecenvidéki A minőségű urasági gyapju a múlt héten 2.60 pengőért kelt el.

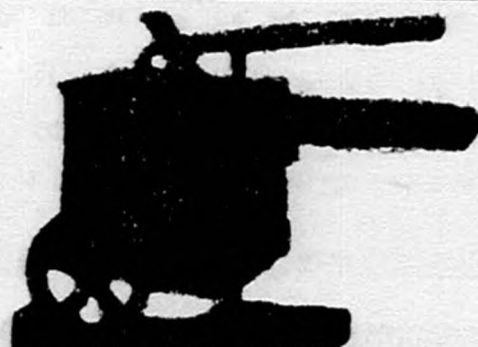
Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—400, csirke 130—320, kappan 300—700, ruca 250—800, lud 600—1800, pulyka 400—1200 fillér darabonként. — Leölt állatok: Tyúk 220—300, csirke 230—360, kappan 320, hizott ruca 220—270, sovány 200—220, hizott lud 220—270, sovány 200, hizott pulyka 220—260, sovány 180—200, ludmáj 600—1400, ludzsír és hár 280—450, ludaprólék 140—200 fillér kilogrammonként. — Tojás: Friss teatojás 17—20, főzötojás 14—16, eltett tojás 14—16 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, borbén, darabonként 300—600, fácán darabja 300—500, fogoly darabja 200—220 fillér.

Hal. Élőállatok a nyílt piacokon: Harcsa 500—1000, csuka 240—340, ponty 200—300, kárász 150—200, compó 200—260, apró, kevert hal 160—180 fillér kilogrammonként. — Rák: Folyami rák 14—20 fillér darabonként.

Tudja azt már minden teve, olcsó husnak hig a leve
Mi fehért csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz.

**LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-, KÖT-
SZERLÁDÁK, SZÁRNYSZIVATTYÚK,
TÖMLŐK, CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk**

VERMOREL - PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

Schvarcz József & Tsa Budapest

Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

(Cégtulajdonos: Mészárosi Utó R.-T.)

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 40—44, lefölbőzött 14—20, yoghurt 100—136, tejszín 350—400, tejföl 180—240, centrifugált teavaj, tömbben 540—580, 10 dkg.-os csomagolásban 600—700, főzővaj 460—520, szedett vidéki vaj 450—520, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 60—80, juhturó 340—360, kevertturó 200—300, lip-tői turó 300—360, hazai ementáli sajt 540—640, hazai grói sajt 480—600, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 70—140, hántolt egész borsó 110—140, feles 76—130, fehér, aprószemű bab 80—120, nagyszemű 96—140, színes 80—120, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 20—40, zeller zöldjével, darabja 8—24, zeller kilogrammja 30—60, kalarábé zöldjével, darabja 8—16, őszifajta kalarábé kilogrammja 30—40, kevert zöldség 20—36, karfiol 40—150, makói vöröshagyma 24—28, közönséges vöröshagyma 16—24, fokhagyma 40—80, savanyított fehérrépa 50—60, cékla 20—40, hazai fejeskáposzta 20—36, savanyított káposzta 40—66, kelkáposzta 30—70, kelbimbó 140—180, vöröskáposzta 30—50, fejes-saláta darabja 6—20, torma 60—200, rózsaburgonya 20—28, közönséges 12—18, kifli 30—40, tömör csiperkegomba 350—700, szárított gomba 2000—2400, fekete retek 20—40, ecetes ugorka 140—200, kovász 100—140, vizes 120—200, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120—200, gyalult tök 100—120, süttők 16—30, sóska 80—160, tisztított paraj 30—50, gyökeres 20—30 fillér kilogrammonként, főzött paradicsom literje 100—120 fillér.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért minőség szerint, bab, fehér 83—85, bab, tarka 56—60, bab, fűz 70—72, baltacimma 58—60, borsó, Viktória 45—55, bükköny, tavaszi 35—37, csillagfürt 24—26, fehérhere 165—175, kendermag 42—47, köles, fehér 41—43, köles, vörös 29—31, lenmag 45—48, lóbab 34—36, lóheremag arankatartalom és minőség szerint 160—175, lucernamag arankatartalom és minőség szerint 140—150, mák, étkezési célokra 115—120, muharmag 56—58, mustármag 45—50, nyulszapukamag 135—145, pohánka 24—26 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban áruk: Étkezési Wohltmann-burgonya 7.25—7.50, étkezési Krüger 7.25—7.50, Ella 10.50—11.50, őszi rózsza 14.—, nyári rózsza 19.50 pengő a szabolcsi feladóállomásokon. Ipari burgonyában üzlet nem igen fordult elő, névleges áruk feladóállomáson 6 pengő körül mozognak.

Takarmánypiac. Elsőrendű réti széna 16—17, lucernaszéna 20—

21.50, lóhereszéna 17—17.50, elsőrendű alomszalma 4.50 pengőért métermázsánként budapesti pályaudvarokon átadva.

Szurómarhavásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 1.40—1.52, kivételesen 1.56, másdrendű 1.20—1.36 pengő kg.-ként élő-sulyban.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 80—220, közönséges 40—100, birsalma 40—100, nemes fajkörte 80—180, közönséges 60—90, hazai aszaltszilva 70—120, szilvaiz 120—180, gyümölcsiz 140—360, csipkeiz 60—80, télire eltett szőlő 140—240, nagy papírhéju dió 160—200, keményhéju 100—150, dióbél 420—600, héjazott mogyoró 350—440, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 640—700, félédes, gulyás 480—600, rózsapaprika 360—500, erős 260—350, kereskedelmi 190—220, kék mák 140—180, közönséges 120, pergetett méz 220—260, házi sziniszappan 140—168, közönséges háziszappan 100—132 fillér kilogrammonként.

Gyógynövénypiac. Az elmúlt idényben a gyógynövények ára a következő volt: Kamilla 80 fillér, bodzavirág 100—140 fillér, gyengébb minőségű áru 50—60 fillér. A jó minőségű ezüsthársfavirág 160—180 fillér között mozgott; a köharsvirág ára pedig 200—210 fillért is elért. Szarkalábvirág ára 160—200 fillér között volt. Az ezerjófű ára 100—110 fillér körül mozgott. Apróbojtorján ára 36—40 fillér. Maszlaglevél 32—34 fillért ért el. A kerek máglyalevél 40—50 fillér között volt. A beléndeklevél 60—70 fillér. A borsosmenta 150—300 fillér volt. Az anyarozs 300—600 fillér között ingadozott, ezidőszert 4 pengőt fizetnek kilogrammjáért. A boróka kezdetben 24 fillérrel indult, de a 30—40 fillért is elérte kilogrammonként.

Házilipari nyersanyagpiac. Irányáraink: nemes zöld vessző 6—7, tisztai zöld vessző 4.50—6, nemes vessző, hántolt, vékony 34—36, tisztai fűz, hántolt, vékony 30—32, tisztai fűz, közép 28—30, tisztai fűz, vastag 22—24, bot 17—19 pengő métermázsánként, a feladóállomáson.

Borpiac. Kistermelői 8.5—10.5 Malligand-foku áru 1.80—2.50, jobb fajta, főleg uradalmi 11 Malligand-foku tételek 3.00—3.50, 12 foku és ennél magasabb Malligand-foku, főleg édeskés, zöld-fehér áru 3.50—4.00 pengő. Malligand- és hektoliterfokonként kivételesen finom teteleknél még magasabb árakat érnek el.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egerirtó
„RATINOL“

sváb, rusznai-, csótány-
irtószer.

biztos hatású irtószer, gyö-
keresen irt. Más állatra
emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

Prospektus ingyen

RUHÁZATI
SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezetekben
szerezhető be

★

Tartálpénzek legelőnyösebben mint
árulólégg v. központnál
folyószámla- HANGYA gyümölcsöz-
betétek a tethetők!

Szakorvosi

-rendelő ver- és nemi-
betegek részére. Ezüst
salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 32. sz. I em. 1. (Rákussal szemben.)

Mravkó József utóda

Gyurusz György

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, Károly-körút 22

(Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, át-
alakítását és felújítását. ELAD: elsőrendű gyárt-
mányú golyós, sörétes, ismétlő és automata
vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket.
Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes
töltények, löszerek.

A „*Vasárnap*“
a falusi gazdák lapja.

A „Baromfitömő készülék“ -kel

egy perc alatt tömhet mindenféle
tengerivel és a fulladás ki van
zárva. 20 liba tömésénél 90 óra
időt nyer. Kényelmes tömés, Nincs
fölfázás, derékfájás és kézkiseb-
zés. Olcsó! Ha egy libát ment
meg a fulladástól, az ára megtérült

Kérje. árjegyzéket

Cím

Kugler Sándor,
Makó.

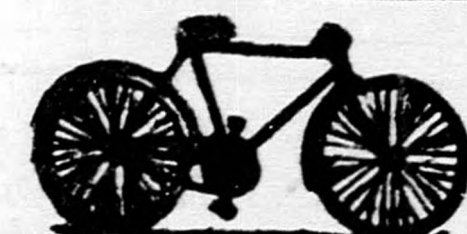
Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálókék, fűkaszálók

marokrakó és kevekötő aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gözcséplőkészletek,
szecsavágók, repavágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhető be legjutányosabban.

A világot 33 év óta THE CHAMPION
uraló eredeti angol

kerékpárokat és
Central Bobbin sú-
lyosított varrógép-
ket havi 20—24 P
részletre, kerékpár-
alkatrészeket nyereg-
lánc, pedálokat
nagyban gyári
áron szállítunk. — Külső gummi 65 pengőtől, belső
gumi 210 P-től. LANG JAKAB és FIA kerékpár-
nagykereskedők, Budapest, József-körút 41
Gyermekkerékpárok 1:30 P-től. — 1000 képes ár-
jegyzék ingyen.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhető be a

„HANGYA“ ruházati és diszmuáruosztályánál.